

**REKENINGEN IN HET ARCHIEF
VAN DE GRAVEN VAN BLOIS**

REKENING VAN DE RENTMEESTER VAN ZEELAND ALOUD JANSZ

VAN 24 JUNI 1357 TOT 24 JUNI 1358

INVENTARISNUMMER 624

INLEIDING DOOR A.A.M.SCHMIDT ERNSTHAUSEN

AFSCHRIFT EN INDEX DOOR P.A.HARTHOORN

VOORWOORD.

Kort nadat een bewerking van de rekening van de rentmeester van Zeeland in het archief van de graven van Blois gaande over het boekjaar van 24 juni 1357, inv.nr. 623, in samenwerking met de heer Harthoorn tot stand gekomen was, hebben wij een zelfde bewerking gepland voor de erop volgende rekening gaande van 24 juni 1357 tot 24 juni 1358, inv.nr. 624. Het heeft zijn nut om twee opeenvolgende rekeningen met elkaar te kunnen vergelijken. Uiteraard zijn de verschillen binnen zo'n kort tijdsbestek uiterst gering maar zij zijn er toch. Onder de bekende namen van pachters zijn er die nu een ander terrein gepacht blijken te hebben. Nieuwe namen duiken op tussen de oude namen. Zo vinden er toch verschuivingen plaats. Zo kan men bij nadere beschouwing genoeg opmerken om een nieuwe inleiding te rechtvaardigen. Hebben wij in de inleiding van de vorige rekening het accent gelegd op de voorgangers van Jan van Henegouwen en Jan van Blois als rechthebbenden van de in de rekeningen vermelde goederen. Ditmaal gaat het om de rechthebbenden zoals blijkt uit de rubriek uitgaven en in het bijzonder de posten onder uitgaven in lenen dwz. uitgaven aan geestelijke instellingen en leenmannen. Duidelijk zal dan worden dat Jan van Blois niet alleen rechten maar ook verplichtingen had.

Met de vóór onze tijd door dr.H.J.Smit uitgegeven rekening van de rentmeester van Zeeland van Jan van Henegouwen gaande van 24 juni 1343 tot 24 juni 1344, de enige bewaarde rekening uit diens periode, zijn thans drie rekeningen uit een overgebleven serie van dertien uitgegeven. De uitgave blijkt een kwestie van lange adem in deze tijd. Daarom is het stimulerend om deze met een partner te ondernemen. Het gaat immers om rekeningen uit een zo ver verleden tijdperk en ook al is het handschrift niet het moeilijkste dat men kan tegenkomen toch heeft het zijn eigenaardigheden, afkortingen en andere spellingen. Daarbij komen de landmaten uitgedrukt in morgens, roeden en quartieren en de bedragen uitgedrukt in andere muntsoorten. Dan nog de afgekorte latijnse uitdrukkingen. Kortom zijn nacontrole en correctie van de tekst onontkoombaar en is het aantrekkelijk om dit met zijn tweeën te doen. Ook deze keer is onze samenwerking zeer vruchtbaar geweest. Het resultaat bieden wij gaarne aan de onderzoeker van dit tijdperk aan voor hun historische studie.

De Stichting Genealogische Publikaties Zeeland danken wij voor het weer uitbrengen van deze bronpublikatie.

A. A. M. Schmidt Ernsthausen.

INHOUD

Inleiding	I -XI
Noten bij de inleiding	XII-XVII
Literatuur	XVIII
Praktische aanwijzingen	XIX
Leesvoorbeeld:	XX
Tekst van de rekening	1-36
Noten bij de rekening	37-39
Index op namen en zaken	40

INLEIDING.

Dit is de tweede rekening van Aloud Jansz. door hem opgemaakt als rentmeester van Zeeland voor Jan van Blois bevattende de inkomsten en uitgaven van de periode 24 juni 1357 tot 24 juni 1358.¹ Zij is dus het vervolg van de eerste door ons gepubliceerde rekening welke ging over het boekjaar van 24 juni 1356 tot 24 juni 1357.² Uit de periode van Jan van Henegouwen, grootvader van Jan van Blois, was van Aloud Jansz. maar één rekening bewaard gebleven over het boekjaar 1343-1344 welke wij in de inleiding van de vorige rekening vermeld hebben. Hoe Jan van Henegouwen en Jan van Blois aan goed in Zeeland zijn gekomen hebben wij ook aldaar uiteengezet. Wat betreft Jan van Blois is hij op 21 oktober 1356 met dat goed beleend door graaf Willem V van Holland en Zeeland uit het Beierse Huis.³ Van die oorkonde bestaat een afschrift in een grafelijk register en een korte beschrijving in een oude inventaris in het grafelijk archief van een vidimus van de prior der Karmelieten te Schoonhoven van deze belening opgemaakt op 4 november 1356. Onder het hoofd Jan van Bloys leest de tekst in het grafelijk register als volgt:

“Hertogh Willem, etc. doen cont alle [luden], etc. dat wi verliet hebben ende verliën onsen lieven neve Jan van Bloys alsulc goet als onse lieve oem die heer van Boemont sijn oude vader daer God die ziele of hebben moet te houden plach in Holland, in Zeland, in Keenmaerland ende in Vriesland in allen manieren alse die brieve spreken die onse lieve oom voerscreven daer af van ons hadde tot ons neven behoef voerseyt. In orkonde daerof ghegeven tSinte Gheerdenberghe op xi^m magheden dach int jaer lvi”

(Geertruidenberg op de elfduizend maagden dag in het jaar 1356 ofwel 21 oktober 1356)

Daaronder staat nog vermeld:

“Jussu domini comitis” (op bevel van mijn heer de graaf). Aanwezig waren: *“Presentibus Tiel* (met afkortingsstreep door de l: te lezen als Tielman) *cor.* “ (coorbisschop?). Verder: *“Jo. de Drong[elen] militis, en Arnoldus de Yselsteyn”*.⁴

Van deze akte is dus door de prior van de Karmelieten te Schoonhoven een z.g. vidimus gemaakt, een akte waarin hij getuigde de daarin opgenomen akte van belening van Jan van Blois door hertog Willem ofwel graaf Willem V gezien te hebben, waarvan hij dan een akte heeft opgemaakt welke stellig bedoeld zal zijn geweest te dienen voor de administratie en kanselarij van Jan van Blois te Schoonhoven. Deze oorkonde is met het Bloise archief in 1397 naar Den Haag gegaan en aldus in die inventaris opgenomen maar is verder vergaan door vermoedelijk slechte bewaaromstandigheden.

Hoe dan ook verkreeg Jan van Blois aldus o.a. het goed in Zeeland als erfgenaam van Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, die op 11 maart 1356 was overleden.

De samenstelling van dat goed was van diverse aard. Opvallend is echter dat in de rubriek inkomsten waar het gaat om inkomsten van verpacht land en tienden er herhaaldelijk sprake van is dat dat goed voorheen van Hendrik Buffel, van Florens van Borselen of van Claas van Cats was geweest.⁵ Dat is aanleiding geweest om voor de inleiding van de vorige rekening een onderzoek in te stellen naar wat er nog aan informatie te achterhalen zou zijn betreffende het goed van deze heren in o.a. de uitgaven van het oorkondenboek van Holland en Zeeland waarvan de jongste editie was samengesteld door A.C.F.Koch en zijn opvolger J.C.Kruisheer.⁶ Daarover hebben wij daar uitvoerig bericht.

Hoe Jan van Henegouwen aan het goed van deze heren is gekomen kunnen wij nog lezen in de hier eerder genoemde oude inventaris in het archief van de graven van Holland uit

1441: A.G.H. 2118. Hij bevat de afschriften van een reeks z.g. vidimi-oorkonden opgemaakt door de proost van de priorij op de Koudenberg te Brussel op 23 april 1356 waarin de tekst van de oorspronkelijke leenakten van Jan van Henegouwen is opgenomen. De vidimi waren opgemaakt in verband met de opvolging van zijn kleinzoon Jan van Blois in zijn goederen.⁷ Zo lezen we daar, fo.3 lro. met het kenmerk W. lxxij (73):

“Vidimus inhoudende dat die voirss[eyde] grave (Willem III) achtervolgende sijns vaders (Jans) testaments geeft ende bewijst sinen voirss[eyden] broeder (Jan van Henegouwen) alle dat goet dat heren Heinric Buffels was mit sinen toebehoren te houden van hem alst heer Heinric plach te houden, etc. Datum xiij^e viij in die nativitatis Marie (8 september 1308), datum vidimus xiij^e lvj in vigilia Pasche.” (23 april 1356).

Met betrekking tot Florens van Borselen vinden wij daar, fo.27 onder W xliij (43):

“Vidimus onder zegel des proissts voirss[eyt] inhoudende dat grave Willem (III) voirscr[even] geeft sinen voirss[eyden] broeder alle dat leen ende goet dat heren Florens van Bersel was eer hij ‘t teegen den voirss[eyden] grave verbuerde,” etc. Datum principalis xiij^e xv feria tertia post Mathei (23 september 1315) , datum vidimus anno et die qualis super proximo” (23 april 1356)⁸

Het regest van Waller Zeper ter zake verwijst naar Van Mieris.⁹ De tekst van Van Mieris bevat de verbiezondering met de omschrijving: *“alle dat goet dat heer Florens van Bersele houdende was doen hij leste ons lant rumedé”* Dat heeft betrekking op het feit dat hij de wijk naar Vlaanderen had genomen aangezien hij de zijde van de Vlaamse graaf had gekozen. Met betrekking tot Nikolaas van Kats lezen wij, fo.31 onder W lxxiiij (74):

“Vidimus inhoudende dat die voirss[eyde] grave geeft sinen voirss[eyde] broeder als boven alle ‘t goet dat here Nyclaes van Kats was mit all sinen toebehoren ten rechten leen als heer Nyclaes voirss[eyt] plach te houden, etc. Datum xiij^e ix in vigilia Pasche (29 maart 1309), vidimus xiij^e lvj in vigilia Pasche” (23 april 1356).¹⁰

Dit zijn dus afschriften van de oorkonden waarin de overgang van de verbeurd verklaarde leengoederen van Hendrik Buffel, Florens van Borsele en Nikolaas van Kats naar Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, gestalte had gekregen.

In de inleiding tot de vorige rekening, Blois 623, hebben wij zoveel mogelijk alle oorkonden die in de gepubliceerde oorkondenboeken van Holland en Zeeland of in nog niet uitgegeven archivalia in het archief van de graven van Holland te vinden waren met betrekking tot de belening van Hendrik Buffel, Florens van Borselen en Claas van Cats te samen gevoegd niet alleen om een beeld te krijgen van die beleningen maar ook om ze aan de geografische beschrijvingen in de rekening te spiegelen. Het resultaat is dat in de oorkonden de geografie in grote lijnen en in de rekeningen uiterst gedetailleerd wordt gegeven. Daarop zullen wij hier verder nu niet ingaan.

Voorts bleek dat van Hendrik van Buffel een groot aantal oorkonden in afschrift bewaard waren gebleven – voornamelijk zijn gelijknamige vader betreffende – die met het oog op onderhandelingen of procedures over de grens tussen Holland en Zeeland enerzijds en Brabant anderzijds geboekstaafd waren in een speciaal register genaamd *“Paelscheyding”* etc.¹¹

Van Floris van Borselen waren in Holland geen oorkonden bekend op één na omdat hij zijn bewijzen vermoedelijk meegenomen had naar Vlaanderen. Ook van Claas van Cats was buiten de beleningsakten van 1271 en 1282 weinig te vinden met betrekking tot diens Zeeuwse goed.

Met betrekking tot Hendrik Buffel vinden wij nog een oorkonde uit later tijd welke een waardebeoordeling van een deel van zijn voormalig leengoed aangeeft. Op 11 september 1326 stelde Jan van Henegouwen de douarie vast voor zijn echtgenote Margaretha de Nesle, gravin van Soissons, vrouwe van Beaumont. Van de 4000 pond Tournois jaarlijks vestigde hij er 2000 op “*al onse goed van der tolne in Zeeland dat tsheren Heynrnix Buffels was wair dat ghelegghen es*”, etc.¹² Daaronder moeten wij verstaan het goed van Hendrik Buffel te Tholen in Zeeland en niet zoals Van Mieris in zijn kop boven het afschrift zet: “*Jan, heer van Beaumont, bewijst zijne echtgenote Margriete haare lijftocht ... op de tol van Zeeland*”. Plaatsaanduidingen werden toen vaak met een kleine letter geschreven.

Behalve inkomsten uit deze aan de grafelijkheid vervallen lenen gaf graaf Willem III ter aanvulling nog op 25 april 1319 aan Jan van Henegouwen:

“In minderinghe van zine jaerlixscher renten die wi hem sculdich waren in Henegouwen te bewizen alle onzen renten binnen onzen ambochte van Poortvliet hoe zi ghelegghen zijn, ist in erve, in tienden, vervallen guden jof waer af dat si in den ambochte voerseit verschinen moeghen naemeleke, ute gheset onzen ambochte ende onze gherecht van Poortvliet dat houden wi tote ons selves behoefs ende willen dat ons blive. Ende hi zal onze mannen jaerlix betalen alsulc leen alsoe zi van ons houden, alsoe alsoe daerop bewiset zijn tote alsulken daghe als wi 't hem sculdich zijn. Ende zo wanneer wi hem in anderen zekeren steden alsoe vele zekere renten bewizen willen ende bewizen zo zullen die renten van Poortvliet vryelike weder an ons commen ende ons vry eyghen goed bliven”

*“Ghegheven in Middelburch des wonzdaghes op sinte Marcs dach int jaer ons Heren mccc ende neghentien”.*¹³

Uit deze oorkonde blijkt dat Jan van Henegouwen bepaald geen onbelaste renten uit goed te Poortvliet ontving want de grafelijkheid had dit goed al eerder belast met in leen gegeven goed of inkomsten daaruit aan “*onze mannen*”. Dat werd om diverse redenen gedaan zoals bv. beloning voor belangrijke diensten. Immers ook Hendrik Buffel had de kern van zijn leengoed van rooms-koning Willem II verkregen wegens de bijstand tijdens de tocht van Willem II naar Aken voor zijn kroning.¹⁴ In dat licht moeten wij in de rubriek uitgaven die posten zien die vermeld staan onder: “*Item dat jaerlix gaet uten goede van Poortvliet*”. Dat was ten tijde van Jan van Henegouwen maar ook ten tijde van Jan van Blois.¹⁵ Ontmoeten wij in de rekening van 1343-1344 voor Jan van Henegouwen onder dit hoofd Wolferd van Reimerswaal en zijn broeders, in 1356-1357 en in de onderhavige rekening van 1357-1358 is het Hollander van Reimerswaal en zijn broeders. Deze behoorden tot hetzelfde geslacht Van Reimerswaal evenals Boudijn van Reimerswaal en zijn broeders.¹⁶ Na hen volgen nog een reeks uitkeringen aan heren die wij in al die jaren tegenkomen: Willem Willemsz. en zijn broeders, Lam Claasz., Jan Claasz., Claas Juffreitszoons kinderen, Jan Vroustenz., Jan Godevaardsz., in de vorige rekening nog van Duvenee en zijn broeders, Claas Pietersz., Gillis Jansz., Jan van der Kreke, Melis van Valkenberge, Willem Gillisz., zoon van Gillis van Valkenberge, Colijn Jansz., en Vaetscilt, etc. Somigen daarvan zijn nog terug te vinden in het register van de leenmannen van Jan van Blois in Zeeland zoals Melis van Valkenberge, Willem Vaetscilt, Lam Claasz., Claas Joffroitsz., Jan Vroustenz. en Gillis Jansz., terwijl zekere Lem Gillisz. leenman was van 3 pond Tournois jaarlijks die zijn vader in Poortvliet placht te hebben.¹⁷ Aldaar worden ook leenmannen genoemd die geld ontvingen uit elders in Zeeland gelegen goed o.a. te Watervliet, te Goes, te Dreischor en in Duiveland, enz.

Ook zijn daarin akten te lezen waaruit blijkt dat lenen niet alleen gegeven werden wegens verdiensten en om goede gunst – vaak jegens dienaren -, maar ook verworven werden doordat eigenaren de eigendom van een deel van hun bezit overdroegen – opdroegen – aan Jan van Henegouwen of Jan van Blois en dat weer in leen terugontvingen. Financiële overwegingen kunnen daarbij een rol gespeeld hebben zoals geldgebrek of schulden. De beloning voor diensten, het toekennen van jaargelden of lijfrenten is een andere vorm van belening. Deze variëteit van leenvormen schijnt soms verwant te zijn aan onze voorzieningen voor pensioenen en hypotheekregelingen. De leenheer vergrootte ermee het aantal van zijn leenmannen en het prestige in zijn goed al kostte het hem geld. Deze overwegingen staan ons bij wanneer wij de rubriek uitgaven in lenen overzien.¹⁸ De boeking daarvan ziet er op het eerste gezicht wanordelijk uit. Eerst komen de posten van uitgaven in lenen aan de geestelijkheid en daarna die van functionarissen en leenmannen. In deze rubriek is dat alleen te constateren als wij ervan uitgaan dat de boeking min of meer de uitgaven van de voormalige leenhouders Hendrik Buffel, grafelijkheid van Holland en Zeeland, Floris van Borselen en Claas van Cats volgt en daarmee ook de territoriale indeling die wij bij de boeking van de inkomsten zien navolgt: Tholen, Schakerlo, Poortvliet, Ooster- en Westervreizen, Steenmeet, Rietwaard, Rippardsoord, Walcheren, Welsingen terwijl alleen het voormalig goed van Floris van Borselen gelegen op Borselen, in Zuid-Beveland en op Walcheren expres vermeld is en daarmee getuigt van die territoriale indeling.

Wij hebben gezien dat de meeste leenmannen geld ontvingen uit het goed van Poortvliet maar ook uit elders gelegen goed treffen wij namen van leenmannen aan waaronder Hendrik Buffel de derde generatie van die naam. Voorts functionarissen en dienaren zoals Melis van Valkenberge, baljuw te Tholen, Jan Forier, Robrecht van Glinden, dienaar van Jan van Henegouwen en schout van Gouda en Jan de Blonde, zegelaar van Jan van Henegouwen en dienaar van Jan van Blois.¹⁹ De uitgaven aan de geestelijke instellingen gaan vooraf aan die van de leken zoals gebruikelijk is. Deze uitgaven vinden hun oorsprong hierin dat deze instellingen van de keizer en de landsheren van oudsher de inkomsten uit landerijen toebedeeld hebben gekregen om te voorzien in het onderhoud van hun geestelijken en hun goed bestaande uit altaren, kerken, gasthuizen enz. Omdat het innen van de pachten van verafgelegen goederen het opzetten van een administratief lichaam zou vergen hebben zij die pachtgoederen in leen gegeven aan de graaf van Holland, die al het systeem van de rentmeesterschappen geleid door de rentmeesters van de domeinen, in het geval van Zeeland Bewester- en Beoosterschelde, had ingevoerd. Bij de belening van Hendrik Buffel, Floris van Borselen, Claas van Cats en hun rechtsopvolgers Jan van Henegouwen en Jan van Blois werd in het pakket van leengoederen ook die van de geestelijke instellingen in het territorium toebedeeld en daarmee de verplichting tot uitkering aan die geestelijke instellingen van het hun toekomende overeengekomen bedrag dat een percentage geweest zal zijn van datgene dat de rentmeester van Zeeland aan pachtgelden voor Jan van Blois geind zal hebben. Als eerste wordt genoemd: “*Sente Oeden in Roden van aerfleenne in den jare van lvij^o vorseit xij sc.tor.*” hetgeen ook in de rekening van 1356 het geval was. Een bewaard gebleven oorkonde in het archief van de graven van Holland getuigt van de overdracht van de verpachting door de kerk van St.Oedenrode van land aan de grafelijkheid van Holland als volgt in de inventaris: “*Akte van bevestiging door graaf Floris IV van de verpachting door de kerk van St.Oedenrode van hun land in Schakerloo aan de graaf voor 4 pond vlaams jaarlijks, 1230 mei 2*”.²⁰ Zeer waarschijnlijk gaat het hierbij om hetzelfde goed dat wij nu zo’n 150 jaren later in de onderhavige rekening vermeld vinden als erfleen van St.Oedenrode. Het ziet er dus naar uit dat een oorspronkelijke

pachtovereenkomst op een gegeven moment in een leenovereenkomst is omgezet ofwel men nam het met die begrippen niet zo nauw.

Volgt “*Sente Gheerden*” hetgeen zal zijn ofwel de kerk ofwel het kapittel van Geertruidenberg. Daaromtrent hebben wij voorlopig niets gevonden.

Als derde volgen de posten met de bedragen bestemd voor “*den heren van Ouden Monstre*” ofwel het kapittel van Oudmunster eigenlijk van St. Salvator te Utrecht. Deze omvatten de reeds jaren overeengekomen bedragen van de tiendenpacht te Spiervliet²¹, op het schor, bezuiden Reimerswaal, die van Pieter van Kruiningen en te Poortvliet, welke laatste tienden de belangrijkste uitgavenpost vertegenwoordigt nl. 6 pond 13 schellingen en vier denariën Tournoois.

Echter nu volgt een voor de verhoudingen belangwekkende notitie: “*Ende nu van ij (2) jaren niet betaalt en es over mits dat sij 't niet en willen ontfanghen ende segghen dat die voirseide tiende jeghens hem (hen) verbeurt es omme dat men't binnen den jare na mijns heren doot niet an hem luden en versochte*”.²²

Wat is er nu gebeurd? Bij een leenovereenkomst is het noodzakelijk dat na het overlijden van de leenman zijn erfgenaam binnen jaar en dag na diens dood het leen bij zijn leenheer verhiel en verzocht om het leen te mogen houden als zijn voorganger. Bij de leenverhouding van wereldse heren werd dan eenmalig een zg. heergewaad aan de leenheer betaald.²³ Bij de leenverhouding waarbij een geestelijke instelling de plaats van de leenheer inneemt blijkt hier toch sprake te zijn van jaarlijkse betaling welke ook nog gespecificeerd is naar de omvang en waarde van het goed zoals wij hier kunnen zien. Dit nu zou eerder op een pachtovereenkomst wijzen dan op een leenovereenkomst. Toch gedraagt men zich als bij een leenverhouding want inderdaad is na de dood van Jan van Henegouwen door Jan van Blois – beter gezegd door zijn raad – het leengoed van het kapittel van Oudmunster niet voor verheffing aangebracht en was daarmee deze leenovereenkomst in feite beëindigd en het beschikkingsrecht teruggekomen aan het kapittel als leenheer.²⁴ De fout is waarschijnlijk gemaakt dat men gedacht heeft dat de Zeeuwse tienden eigenlijk leenroerig waren van de grafelijkheid van Holland en Zeeland. Deze vergissing heeft zich tussen 1389 en 1399 met betrekking tot het leenrecht van de Poortvlietse tienden – wederom? – voorgedaan toen de bastaardzonen van Jan van Blois daarmee werden beleend.²⁵ Toen Jan van Henegouwen overleed verkeerde men blijkbaar in het ongewisse over het goed van het kapittel van Oudmunster. Met betrekking daartoe vinden wij in het archief van de graven van Holland “*zeker instrument van date xij^c vij – moet zijn xij^c lvij : 1357 – des capittels van Zynt Salvatoers tot Utrecht verclaerende hoe heere Aelbrecht priester ingeleyt zynde in de kercke ter Goude begeerde te weten wat gueden van 't capittel voerss[eyt] hielde zijne heere Jan van Blois dair op die van den capittel voirn[foemd] gheantwoirdt hebben nyet wel te weeten wat gueden hy te houden plach van hemlyden ende haire kercke, etc.*”²⁶ Dus is toen Albrecht van Meerten, priester te Gouda en op dat moment klerk van de register van Jan van Blois, vermoedelijk naar Utrecht gegaan om bij het kapittel te informeren naar het goed dat Jan van Blois van het kapittel hield. Zelfs het genoemde kapittel schijnt dat toen niet te hebben kunnen achterhalen. Ter zake is toen zelfs een twist ontstaan welke geëindigd is in een uitspraak waarvan wij nog beschrijvingen aantreffen in genoemd archief.²⁷ In A.G.H. 2118 uit ca 1440 is sprake onder B1.119 van: “*Een seggen twusschen den joncheer van Bloys ende tcapitel van Oudemunster tUtrecht, etc. Datum anno ut supra in crastino Remigij (2 oktober 1358).* In een in 1511 opgemaakte staat van charters, A.G.H. 2120 II, fo. vij: Beloys 71 is sprake van: “*Eenen brief van uitsprake gedaen bij den deken van Oudemunster ende den heer van Ysselsteyn van zekere twist wesende ter cause van zekere tienden ende ander goeden tusschen den joncheer van Blois ende tcapittel van*

Oudmunster, In date m iij^e lvij (1358). Voor Jan van Blois is dus opgetreden Arnout van Amstel, heer van IJsselstein, voogd over Jan van Blois tijdens zijn knaapschap en nu dus diens belangrijkste raadsman.

Uiteindelijk is het dan pas op 21 januari 1359 -- dus een half jaar na het einde van de looptijd van deze rekening -- gekomen tot de belening door deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht van Jan van Blois met de tienden te Poortvliet, Priestermeet, Broek, Steelvliet, Ouderdingen en Hinkelenoord in Zeeland geëerfd van Jan van Henegouwen, heer van Beaumont. Dit is een van de weinige oorspronkelijke oorkonden bewaard gebleven in het archief van de graven van Blois.²⁸ De slechte staat daarvan zou ons alleen maar vergunnen de hoofdzaken van de in het latijn gestelde inhoud te verifiëren maar een afschrift in het archief van het kapittel van Oudmunster stelt ons tot tekstvergelijking in staat.²⁹ Daaruit resulteert dat het genoemde kapittel aan Jan van Blois heeft toegestaan alle tienden in Poortvliet en de plaats genaamd Priestermeet alsmede in de parochies van den Broek, Steelvliet, Ouderdingen en Hinkelenoord liggend in Zeeland te houden zoals Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, die van onze kerk bij leven hield. Deze tienden werden getaxeerd tweehonderdtwintig gemet te omvatten en Jan van Blois zou aan de kerk van St. Salvator een jaarlijkse betaling doen van negen schellingen en zes penningen ingaande op het feest van de zalige Laurentius ofwel 10 augustus 1359.³⁰ Dit bedrag in het latijn vermeld als "*novem solidorum et sex denariorum grossorum monete*" en op grond van Van Gelder vertaald als schelling is bezwaarlijk in overeenstemming te brengen met de geboekt staande uitgaven voor de heren van Oudmunster in de opeenvolgende rekeningen waarin alleen in verband met de tiendenpacht te Poortvliet al zes pond ten behoeve van de heren genoteerd staat.³¹ Het zal dan wel gezien moeten worden als een bedrag dat vastgesteld is per gemet waarvan er dus hier 220 getaxeerd waren.

Een laatste aspect is dan de identificatie van de tienden van het kapittel van St. Salvator of Oudmunster te Utrecht met de geboekte inkomsten. Voor zover het Poortvliet en Priestermeet betreft zijn die te vinden onder het hoofd: "*Item heft Aloud ontfanghen van tienden in Portvliet*", p.4-6, fo.2vo. Daar worden allerlei hoeken van tienden met name genoemd. Twee bevestigingen daarvan zijn te vinden in de akten waarin Gwijde van Blois ruim dertig jaren later zijn twee neven Jan en Gwijde, beide bastaardzonen van zijn broeder Jan van Blois bij Lijsbet Aechtendochter, krachtens diens testament beleende op 8 juni 1389 met de inkomsten van allerlei hoeken van tienden te Poortvliet en Priestermeet.³²

De beschrijving van de tienden in deze akten verdient vermelding ter vergelijking met de benamingen gegeven aan deze tienden in de posten van de rekening. Jan de bastaard van Blois werd dan beleend met de inkomsten van de tienden te Poortvliet: "*van Gawensdijck, van de Capersvliet oost en westwaarts, Hanne Cobenhoec, Lauwe Coppierenhoec, achter en voor 't Snabbe, Jans polre van Steelant, de west- en oostzijde van Stompaertsdijc, 't Spaert op Zassengraft, Bette Jeddenhoec, voor 't dorp, Meeuws Gotenhoec, Hanne Ghelnoudshoec, 't Spaert after 't warf, de polre bi Goudeweele, Zoete Ravenshoec, 't Scetegheer, Hugo Vockensz.hoec, Liefoghenhoec, die zuid- en noordzijden van Jan Heynriricssoenshoec, Goeshoec, Dankaert Wittenss.hoec, het zuid- en noordeinde van Nyewe Ce (Nieuwee), Reyghershoec en Aernt Hughenssoenshoec*".

Gwijde de bastaard van Blois werd beleend met de inkomsten van tienden te Poortvliet en Priestermeet: "*Jacob Ravenshoec, Kayenhoec, 't Grote Zand, Gharbyen (Garbi) Boytens -- (Boydins-)hoec, Hein Spaenshoec, Engelaersdijc, Hein Jongenhoec, het zuid- en het noordeinde van Vergeilenhoec, Riedijc bi Goude Weele, Riedijc bi Waernisse (Weernisse), Willenoert, die Balscive (Balsenie), 't pachtland, den oosthoec en den westhoec in Priestermeet, Domaes*

Coppierehoec, Pieter (Pier) Bollaertshoec, de noord- en de zuidzijde van Han Jeddenhoec, 't Calfstert, Zotkenshoec, het noord- en zuideinde van Pieter Clapshoec, de noord- en zuidzijde van Albur(ch)meede, Pier Hallincshoek".

Deze benamingen vinden wij praktisch allemaal terug in de boeking van de inkomsten uit tienden te Poortvliet. Een aanvulling is er op de Gawensdijk als wij het goed verstaan n.l. dat die langs de capersvliet zou lopen oost- en westwaarts want de capersvliet wordt niet in de boekingen vermeld. Voorts is er sprake in de akten van Gwijde de bastaard van Blois van dat dit vlastienden zouden zijn en verkreeg hij verder de inkomsten uit de lammertienden te Poortvliet. Waar Albrecht van Beieren beide broeders op 15 januari 1399 onthief van de manschap – na hen eerst na het overlijden van Gwijde van Blois daarin bevestigd te hebben – aangezien het recht van belening bij deken en kapittel van Oudmunster berust is alleen sprake van de tienden.³³ Zij verkregen n.l. van Gwijde van Blois ook inkomsten uit molens: Jan de bastaard van Blois uit de molen "*ant dorp in Poertvliet*", Gwijde de bastaard van Blois uit de molens te Nieuwee en te Calfstaart in het land van Poortvliet en bovendien de bede, de visscherij en de zwaadrift te Poortvliet. Laatstgenoemde inkomsten vinden vermoedelijk hun oorsprong in door de graaf van Holland verleende goederen en hebben dan niet behoord tot het goed waarvan de vergeving bij het kapittel van Oudmunster berustte. Hiermede hebben wij dan vrijwat met betrekking tot het goed van dit kapittel te Poortvliet kunnen mededelen. Met betrekking tot de overige tienden op Zuid-Beveland te Broek, Steelvliet, Hinkelenoord en Ouderdingen, liggende in het oosteinde daarvan in het nu verdronken gedeelte kunnen wij alleen nog melden dat Albrecht van Beieren de inkomsten daarvan na het overlijden van Gwijde van Blois gaf aan Jan (V).heer van Arkel, zijn neef, met alle ambachten, hofsteden, molen en opstallen, vogelrie en visserie en veren. Ook hem ontsloeg hij van de manschap van de tienden daar het leenrecht daarover bij het kapittel van Oudmunster berust.³⁴ Zijn wij met betrekking tot het goed van dit kapittel uit de Bloise registers en het register van het kapittel zelf uitvoerig geïnformeerd met betrekking tot de andere geestelijke instellingen die in de rubriek uitgaven in lenen vermeld worden zoals de abdis van Loosduinen, de monniken van Echternach en de abt van St.Paulus te Utrecht vinden wij geen overeenkomsten in de Bloise registers en dient dan in de archieven van de desbetreffende instellingen naar aanknopingspunten gezocht te worden.

Met betrekking tot het goed van Loosduinen lezen wij: "*Dabdisse van Lausdunen die haelt van Rietwaerd xxix lb. tor.*" Onder de inkomsten, p.9,fo.4vo, is sprake van de ontvangsten van gorshuren in Dreischor en heeft zekere "*Hughe Clais sone*" met betrekking tot de Rietwaerd "*lvij lb.tor.*" betaald. Tegenover een ontvangst van 58 pond Tournoois stond dus een afdracht aan de abdij van Loosduinen van 29 pond Tournoois. Al in de rekening opgemaakt voor Jan van Henegouwen over 1343-1344 zijn de ontvangst en de uitgave in zake de huur van de Rietwaerd in de desbetreffende rubrieken te vinden. Zekere Magnus betaalde toen 31 lb. waarvan 16 lb. Tournoois aan de abdis van Loosduinen werd afgedragen.³⁵ Een onderzoek in het archief van de abdij van Loosduinen naar een overeenkomst met betrekking tot de Rietwaerd heeft geen direct resultaat opgeleverd.³⁶ Wel wordt in de inleiding van de inventaris melding gemaakt van een "zoek geraakt cartularium" waarin deze overeenkomst geboekstaafd zou kunnen zijn geweest. Daarvan is door P.Bondam een onvolledige kopie gemaakt welke door Js. Kleijntjes in druk is gebracht.³⁷ Ook daarin komt geen afschrift van een oorkonde met betrekking tot de Rietwaerd voor. Wel vinden we daar een overeenkomst tussen Hendrik Buffel, zoon van Hendrik Buffel, en Mabelia abdis van Loosduinen over het goed te Schakerslo dat jonkvrouw Margriet, resp. dochter en zuster van deze Hendrik Buffel, als kerkelijke "bruidschat" meebracht toen zij non werd in het klooster van Loosduinen, gedateerd 15 juni 1299.³⁸ Daarin is tevens sprake van

tiende waar de abdij al van vroeger recht op had. Vermoedelijk kunnen wij nu aannemen dat de inning van gorshuur en van tienden waar de abdij van Loosduinen van oudsher recht op had waarschijnlijk al tot het leengoed heeft behoord dat Hendrik Buffel Sr. van de grafelijkheid van Holland en Zeeland had ontvangen en dat na verbeurdverklaring aan Jan van Henegouwen is gekomen en door vererving aan Jan van Blois. Aan dat deel van het leengoed zat dus een oude verplichting vast ten behoeve van de oorspronkelijk rechthebbende geestelijke instelling.

Wat betreft de abdij van Echternach is in de uitgaven sprake van “*Den moencken van Afternake, van aerfpachte in Walgheren lij sc. vj d. tor.*” Kijken wij bij de inkomsten uit Walcheren dan komen de inkomsten uit de landpachten te Welsinghe, te ‘s Heer Allaardskerke, te Gapinge en Popkensburg welke vroeger Florens van Borselen genoot of uit de landpacht te ter Hooge welke Hendrik Buffel genoot, in aanmerking.³⁹ Deze gegevens dienen als aanknopingspunten bij de beschouwing van de studie van P.K.Dommissie over de omwalling en omgeving van Middelburg, waarin de goederenlijst van de abdij van Echternach in Zeeland is besproken.⁴⁰

Van de genoemde plaatsen komen wij in deze studie alleen Welsinghe in West-Monsterambacht tegen.⁴¹ Tegenover een afdracht van 52 schellingen en 6 denariën of penningen Tournoois stonden 101 schellingen en 15 denariën Tournoois aan inkomsten, een verdubbeling welke wij ook hiervoor met betrekking tot het goed van de abdij van Loosduinen konden vaststellen. Dezelfde bedragen met betrekking tot het goed van de abdij van Echternach te Welsinghe komt men ook tegen in de rekening van Aloud Jansz. over 1343-1344.⁴² Dit pachtgoed zal deel hebben uitgemaakt van het verbeurd verklaarde leen- en pachtgoed van Florens van Borselen dat Jan van Henegouwen in leen verkreeg. Waarschijnlijk stamde de overeenkomst van de abdij van Echternach al uit de tijd voordat de grafelijkheid van Holland en Zeeland dit goed aan Florens van Borselen in leen had gegeven maar uit het archief van de graven van Holland blijkt daarvan niet meer.⁴³ Of daarvan nog iets uit het abdijsarchief te halen zou zijn is twijfelachtig maar zou nog onderzocht moeten worden.⁴⁴

Van de afdracht aan de abt van St.Paulus te Utrecht is de beschrijving duidelijk: “*van tiende pachte te Welsinghen xij lb. tor.*” (12 pond Tournoois) Aan inkomsten wordt vermeld: “*Franche Pietersd. sone den tiende te Welsinghen c lxx lb.*” (170 pond).⁴⁵ Sedert 1343-1344 was de pachtsom van 12 pond verschuldigd aan de abt van St.Paulus ongewijzigd gebleven maar toen brachten de inkomsten van de tienden te Welsinghe 122 pond Tournoois op: “*Lem Braem den tiende te Welsinghen 122 lb. Tur.*”⁴⁶ Of uit het archief van de St.Paulusabdij te Utrecht, met name uit de registratie van het leenhof, nog iets zou kunnen blijken van een overeenkomst welke althans in het Bloise archief ontbreekt, is zeer twijfelachtig.⁴⁷

Tot besluit van het overzicht van geestelijke instellingen waaraan pacht verschuldigd was, bespreek ik nog een instelling waaraan door de rentmeester van Blois in Zeeland geen pachtgeld werd uitgekeerd n.l. de abdij van Egmond. Van overeenkomsten vinden wij in dit geval de registratie in het archief van de graven van Blois en de oorkonden in het archief van de abdij van Egmond. Daaruit valt de volgende gang van zaken te reconstrueren.

Op 2 december 1342 heeft Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, zijn getrouwen ridder heer Tielman de Moelnaer opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de rechten van den abt van Egmond op de uitgorzen in Dreischor en gemachtigd een overeenkomst met den abt aan te gaan in het geval hij die uitgorzen wil bedijken.⁴⁸ Op 18 november 1348 – dus zes jaren later – lezen wij dan in het register BB Blois:

“*Jan van Haynaut, etc. maken, etc. Want wi overeenghedraghen sijn mit enen eersamen vader in Goede Willam abt ende mit den ghemeynen convente van Egmonde alse van den lande van Dreyscier daer si hem af vermaten alle die tyenden van dien lande groet ende cleyne huer te*

wesen van welken tyenden wi mit den abt ende convent voerscreven overeenghedraghen sijn dat si ons ende onsen nacomelinghen die tyenden verlyet hebben tot enen eweliken erfpacht ende nyet te versumen om twintich lb. tor. (20 pond Tournoois) s'jaers die wi hom betalen sullen vyertyendaghe na uytghaenden meye naestcomende ende also voert alle jare mit alsulken paymente also onse reyntemeyster van dien lande jaerlix van onsen reynten t'ontfanghen pleghet ende namaels sal. Ende want wi willen dat dese voerscreven dinghen, etc. Datum in castro de Scoenhoven in octavo Martini hyemalis anno xlvijj.” (18 november 1348).⁴⁹

Van de oorkonde van de abt van Egmond vinden wij daar ook het afschrift:

“Wi Willam abt ende ghemene convent van Egmonde maken cont allen luden

Want een edelmoghende man onse lyeve heer Jan van Haynnaut, heer van Byamont, heeft doen diken een lant gheheyten Dreyscier gheleghen jeghen Duvelant ende jeghens Scouden in Zeelant. So is hi mit ons overeenghedraghen dat wi alle den tyenden van dien lande groet ende cleve verlyet hebben ende verlyen hem ende sinen nacomelinghen om enen eweliken erfpacht ende nyet te versumen om xx lb. torn (20 pond Tournoois) alle jaer te betalen binnen xiiij daghen na uytghaende meye naestcomende ende also daerna altoes voert van jare te jare ende alsulken paymente als onse lyeve heer voersseyt jaerlix van sinen reynten t'ontfanghen pleghet of namaels sal in dien lande en omdat wi willen, etc. Datum ut supra.⁵⁰

Dit afschrift in het bovengenoemde register van Blois draagt de aantekening:

“Copia lettere abbatis Egmond[ensis] Jo. Mueln[aer]” Dit bewijst dat dit de overeenkomst was welke uiteindelijk door Jan die Moelnaer, broeder van Tielman die Moelnaer, met Willem, abt van Egmond, en het klooster is gesloten. Het gaat hier om de uitgorzen van Dreischor want Jan van Henegouwen had uit het verbeurd verklaarde leengoed van heer Hendrik Buffel ook ontvangen goed te Dreischor dat de vader van laatstgenoemde in 1235 in leen had ontvangen en dat van tweeërlei aard schijnt te zijn geweest, nl. 13 oktober het leen dat Gerard van Egmond te Dreischor had en dat hij aan de graaf van Holland verkocht had behalve Rippaerdshoorn en in november het goed te Dreischor dat heer Willem voogd van Egmond daar had.⁵¹ Bovendien verwierf Jan van Henegouwen op 24 juni 1347 al het land dat Hendrik die Moelnaer in Dreischor had door koop.⁵²

Met betrekking tot de datering van de oorkonde van de abt van Egmond gegeven als verwijzing:

“Datum ut supra” hetgeen ook 18 november 1348 zou zijn, is er een nadere precisering mogelijk uit een oude inventaris van de Bloise oorkonden in het archief van de graven van Holland. Daar lezen wij onder B1.97: “Die abdt ende convent van Egmonde hebben here Jan van Henegouwen verpacht ewelic alle die tyende groot ende cleyn van Dreyschier om xx lb. tornoyesen siaers, etc. Datum xij^c xlvijj in die Andree apostoli”. Dat komt neer op 30 november 1348.⁵³

Helaas begint de regelmatige registratie van oorkonden van het leenhof van de abt van Egmond voor zover bewaard gebleven pas in 1358 zodat daarvan geen verificatie te verwachten is.⁵⁴

Met betrekking tot de betaling van de erfpachtsom heeft Jan van Henegouwen op 18 november 1348 in een aparte oorkonde nader beschikt: “welke xx lb. wi hom bewyst hebben om haers gherechts wille ende bewisen an onsen reyntemeyster in Noerthollant. Soe ontbyeden wi onsen reyntemeyster voersseyt die daer nu ter tijt is of namaels wesen sal dat hi den abt ende convente voersseyt of haren ghewaerden bode sonder eenich ander ghebot daer af van ons te hebben dese xx lb. voersseyt jaerlix uytreyke ende betale op den termijn die voerscreven is. Ende daeraf hueren brief van quitancyen te nemen voer ons mede te rekenen waerby wi hom also vele quiten sullen in sinen rekeninghen.”⁵⁵

Deze oorkonde is door Jan van Blois te Schoonhoven op “sinte Bartolomeeusavond int jaer ons Heren m ccc lxxvj” ofwel 23 augustus 1376 bevestigd. Hij deed dat als graaf van Blois welke

titel hij verkreeg in 1373 na het overlijden van zijn oudere broeder Lodewijk en dus 20 jaren nadat hij zijn grootvader in 1356 in diens Hollandse en Zeeuwse goederen was opgevolgd. Het blijft onverklaarbaar dat het niet tot een eerdere bevestiging is gekomen. Hoe dit ook zij in deze oorkonde wordt de rentmeester van Jan van Henegouwen in Noord-Holland nader bepaald in de betalingswijze:

*“Ende ombieden onsen rentemeyster van Beverwyc ende van Noirtwyc die nu is of namaels wesen zel, dat hi den abt van Egmonde ende sinen convente alle jaer die xx lb. tor. uutreyke ende betale tot sulken termine als ons liefs heren ende oudervaderen brieve voirsseyt inhouden sonder meer ghebots of bevelnisse daer of te hebben, wedernemende brieve van quitanchen alle jaer daer mede te rekenen, etc.”*⁵⁶

In het archief van de graven van Blois zal men dus in de rekeningen van de rentmeester van Beverwijk en Noordwijk naar de afdrachten van de 20 pond Tournoois aan de abt van Egmond in de uitgaven moeten zoeken. In de bijlagen tot die rekeningen zal men vanaf 1378 enige kwitanties beschreven vinden.⁵⁷ De uitbetaling door de rentmeester van Beverwijk en Noordwijk zal de abt van Egmond welgevallig zijn geweest omdat deze dichter bij de abdij was gevestigd en hij niet jaarlijks iemand naar Zeeland hoefde te zenden om dit bedrag te innen.

In onze rekening gaat het echter om de inkomsten van de tienden te Dreischor welke vermeld staan vanaf p.7, fo.3vo.-4. Daarvan luidt de optelsom:

“ j Summa lxij lb. xix sc. iij d.gr.tor. x miten, valent m xxij lb. ix sc. x d.tor.j mite”.

Dit komt neer op een som van 63 pond, 19 schellingen, 4 denariën (penningen) groten Tournoois welke een waarde vertegenwoordigen van 1023 pond, 9 schellingen, 10 denariën Tournoois en 1 mijt. Hiermede is dan het waardeverschil van dezelfde munten in Frankrijk, Vlaanderen en Holland tot uitdrukking gebracht. In de voorgaande rekening was de som 61 pond, 16 schellingen, 1 denarie groten Tournoois en 15 mijten welke 988 pond, 18 schellingen en 2 denariën Tournoois waard waren.⁵⁸ In de rekening van 1343-1344 vindt men in Dreischor alleen inkomsten van lammertienden, geen pachttienden omdat er toen nog geen overeenkomst was met de abt van Egmond (1348).⁵⁹ Vergeleken met de jaarlijkse afdracht van 20 pond Tournoois aan de abdij van Egmond zien wij de groeiende inkomsten van deze tienden te Dreischor als verdrievoudiging.

Aldus hebben wij van de belangrijkste geestelijke instellingen die rechten bezaten in de Zeeuwse territorien van de graven van Blois de overeenkomsten, voor zover traceerbaar, en de inkomsten en uitgaven daarmee samenhangend behandeld. In dat kader komen dan als van zelf onderzoekpunten naar voren en archiefinstellingen en archieven waaruit de gegevens geput moeten worden.

In het geval van de graven van Blois stamde hun Hollandse en Zeeuwse leengoederencomplex via vorige leenmannen toch uit het grafelijke goederenbezit en keerde daarin na het overlijden van graaf Gwijde van Blois zonder wettige nakomeling in 1397 weer terug met het toen gevormde Bloise archief. De kanselarij van de graven van Holland heeft toen dat goed weer in administratie en beheer genomen, de oorkonden een plaats gegeven en zo ook de rekeningen bij haar eigen rekeningen ondergebracht. Er zijn lijsten en inventarissen van de oorkonden gemaakt al in de eerste helft van de vijftiende eeuw. Zo kan het gebeuren dat wij daarin beschrijvingen vinden van oorkonden die inmiddels vergaan zijn en dus niet voorkomen in een inventaris van het bewaarde archief zoals een inventaris van mr. Pieter van Renesse van Beoostenzwene uit 1440-1441 (A.G.H. 2149) of een staat van oorkonden, waarin de charters preciezer zijn beschreven en completer zijn gedateerd, waaruit wij gegevens ontnomen hebben (A.G.H. 2118).

Maar ook de archieven van andere instellingen zoals die van de geestelijke orden, die hun op goed gevestigde rechten mede in het grafelijk gebied bezaten, kunnen in hun archiefbewaarplaatsen geraadpleegd worden.⁶⁰ Elk hebben zij hun gepubliceerde toegangen van overzichten tot inventarissen en hun uitwerkingen in publicaties, zoals de oorkondenboeken, afschriften, indexen en andere bewerkingen zoals een “Overzicht van de Leenkamers in Holland” waarin toch wat Utrechtse leenhoven blijken te zijn opgenomen. De aandacht te vestigen op deze aspecten van het archiefonderzoek is mede het object geworden van deze inleiding.

A. A. M. Schmidt Ernsthuisen,
Leidschendam, 24 oktober 2000.

NOTEN.

1. Archief van de graven van Blois, 1304-1397 door A.A.M.Schmidt Ernsthausen, RA in Holland, inventarisreeks nr.26, Rijksarchief in Zuid-Holland, 's-Gravenhage 1982, verder vermeld als Blois.
2. Rekeningen in het archief van de graven van Blois. Rekening van de rentmeester van Zeeland Aloud Jansz., van 24 juni 1356 tot 24 juni 1357, inventarisnummer 623, inleiding door A.A.M.Schmidt Ernsthausen, afschrift en index door P.A.Harthoorn, Leidschendam-Amsterdam 1998, uitgegeven door de Stichting Genealogische Publikaties Zeeland A 156 als werkstuk van de Prae-1600-Club.
3. Blois 623, p.i.
4. Het archief van de graven van Holland, 889-1581 door J.C.Kort, RA in Holland, inventarisreeks nr.23, Rijksarchief in Zuid-Holland, 's-Gravenhage 1981, verder vermeld als A.G.H.; A.G.H., inv.nr.222: register EL 42 van akten van hertog Willem V, 1354-1357, fo.23vo.: onder Jan van Bloys; A.G.H., inv.nr.2118: Staat van charters van Holland en Zeeland, opgemaakt door mr.Pieter van Renesse van Beoostenzwene, 1441, fo.32: W. lxxij (82); Jhr.mr.Th.van Riemsdijk, De tresorie en kanselarij van de graven van Holland en Zeeland uit het Henegouwsche en Beyersche Huis, 's-Gravenhage, 1908, leert ons dat de getuigen te identificeren zijn met mr.Tielman van Strijen, heren Jansz., raad en zegelaar van Willem V, korbisschop van Utrecht, met Joannes van Drongelen, ridder, baljuw van Zuid-Holland en met Arnoldus (Arnout) van Amstel, heer van IJsselstein, raad van Jan van Blois en Albrecht van Beieren.
5. Blois 623 en 624: index: Buffel, Heynric (junior)-, Borselen, Floris van -, en Ca(e)ts, Clais van -.
6. Blois 623: inleiding en noot 8; A.C.F.Koch, Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot 1299: I: eind van de 7de eeuw tot 1222, gevolgd door J.C.Kruisheer, II: 1222 tot 1256, III: 1256 tot 1278 en IV: 1278 tot 1291, uitgaven, resp. 's-Gravenhage 1970 en Assen, 1986, 1992 en 1997 met index door P.J.J.Moors, Index van namen op de delen I, II en III, waarin opgenomen de index van namen op I en II door J.W.J.Burgers en J.Sparreboom, Assen, 1998; voor de periode na 1291 zie nog L.Ph.C.van den Bergh, Oorkondenboek van Holland en Zeeland, c.715-1299 (eind van het Hollandsche Huis), Amsterdam – 's-Gravenhage, 1866-1873, en voor na 1299 nog steeds F.van Mieris, Groot Charterboek der graven van Holland, van Zeeland en heeren van Vriesland, 723-1436 (dood van Jacoba van Beieren), Leiden 1753-1756 met index door Rentenaar op de delen II, III en IV.
7. De datering van deze vidimi was door mij in Blois 623, noten 10,82 van de inleiding gesteld op 8 april 1357 na omrekening van de Paasstijl. In die akten is echter sprake van "in vigilia Pasche" op de Paasavond, en na consultatie ben ik tot inzicht gekomen dat ofschoon de Paasavond vóór de feestdag zelf valt deze avond zo'n intrinsiek onderdeel van het Paasfeest is dat de omrekening volgens de zg. Paasstijl naar het volgende jaar niet juist is en dat dus deze vidimi op 23 april 1356 te stellen zijn en dan zijn opgemaakt tussen de datum van overlijden van Jan van Henegouwen op 11 maart 1356 en de datum van de belening door graaf Willem V van Jan van Blois met diens goed op 21 oktober 1356.

8. Niet aangetroffen bij Van Mieris, op cit.6; ook de biograaf van Jan van Henegouwen S.A.Waller vermeldt deze oorkonden niet in: Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, Bijdrage tot de geschiedenis der Nederlanden in de eerste helft van de veertiende eeuw ('s-Gravenhage 1914); vergelijk bij hem het gestelde op p.66.
9. S.A.Waller Zeper a.v., Bijlage II, regest 51; vgl. Van Mieris, a.v. II, 163: "Wy Willem grave van Henegouwe, etc. maken cond allen luden dat wy onsen lieven broeder heren Janne van Henegouwe heer van Beaumont hebben ghegeven ende gheven in delinghe van broeder alse van den goede dat wy hem bewysen zouden alle dat goet dat heer Florens van Bersele houdende was doen hy leste ons land rumede ende ons met rechte ende met vonnisse om zyne verboernisse aencomen is, in wat goede dat gheleghen is, hoet gheleghen is ende waert gheleghen is, te houden van ons in alder maniere, etc." "Voort waer dat zake dat onze broeder voorsz. yet ghebrake alse van der somme van den goed die wy hem schuldich zyn te bewyzen die sullen wy hem vervullen met anderen goede, etc."Ende hebben hem in oorconde ende in vestenisse deze lettere ghegheven, bezeghelt met onzen zeghele vuythangende int jaer onse Heren duusent drie hondert ende vijffthiene des dynxdaghes na sinte Matheeus daeghe te Dordrecht" (23 september 1315)
10. Van Mieris II,82 geeft uit de MS. Hantvest Chroniek van M.van der Houve III deel een afschrift van een oorkonde waarin graaf Willem III aan zijn broeder Jan van Henegouwen in mindering van het hem door zijn vader besproken erfdeel al het goed te Schoonhoven dat heer Claes van Cats was in leen gaf op voorwaarde dat hij op zijn goederen geen ballingen zou herbergen. Deze oorkonde droeg dezelfde datum als ons vidimus: 1309 "in vigilia Pasche" en was te Middelburg uitgevaardigd. Deze oorkonde heeft dus niet de algemene strekking welke wij in het vidimus vermeld vinden: "alle 't goet dat here Nyclaes van Kats was mit alle sinen toebehoren". Vele van de goederen in Zeeland en in Holland welke heer Nikolaas van Kats in leen had gekregen blijven zo onvermeld; verg. Blois 623, p.vi-vii. Met betrekking tot de datering hadden wij aldaar, p. vi op de Paasavond omgerekend volgens de Paasstijl naar 18 april 1310 daarbij S.A.Waller Zeper, op cit.9 regest 12 navolgend. In noot 7 hebben wij de onjuistheid van de omrekening van de Paasavond naar het volgende jaar uiteengezet. In A.G.H. 2119, fol.7vo. onder lxxij e. vinden wij nog een oorkonde uit het jaar 1309 welke in deze samenhang te brengen is. Daarin beloofde Jan van Henegouwen aan graaf Willem III "weder te geven bynnen x (10) jaren alle die gueden die Nicolaes van Cats hadde tot Schoenhoven ende hem vercoft waeren by grave Willem voorsz. mits dat hy wederom bewyyst alzoe veel guets binnen t graefscap van Hollant ofte Zeeland, van date xij^o ix". Ook hieruit wordt niet duidelijk hoe Jan van Henegouwen aan het Zeeuwse goed van Nikolaas van Kats is gekomen want tot een teruggave van Schoonhoven is het niet gekomen.
11. Blois 623, inleiding p.iv en noot 52 en A.G.H. 587: o.a. het daar vermelde katern genaamd "Paelscheyding" of "Copia 't betoech van Zilverhoeke ende van den sceel jeghen den heren van Bergen ende van Breda", (opgemaakt na 1371); zie ook jhr.mr.Th.van Riemsdijk, De tresorie en kanselarij van de graven van Holland en Zeeland uit het Henegouwsche en Beyersche Huis, 's-Gravenhage, 1908, p.636,41 d.
12. A.G.H. 303, fo.69vo. onder Jan, here van Byamont, gedrukt Van Mieris II, 401.
13. Blois, inv.nr. 9; Van Mieris II, 228; Waller Zeper, Bijlage II, regest 60.
14. Blois 623, p. i en noten 11-13.

15. Zie p.20; vgl. Blois 623, p.20 en de rekening van Aloud Jansz. van 1343-1344 vermeld aldaar op p. i van de inleiding en noot 2, p.486.
16. als noot 15; A.W.E.Dek, De heren van Reimerswaal en het Zeeuwse geslacht Blok, 's-Gravenhage 1957, p.9-10: Generatie V gevormd door de kinderen van Claas Kervinc van Reimerswaal en Margriet van Borselen: 1. Boudewijn of Boudijn, vóór 1331-na 1372, 2. Willem Hollander, vóór 1331-vóór 1380, 3. Wolfert, vóór 1331-na 1363 en 4. Gillis, vóór 1331-na 1342, vergelijk de stamboom aldaar. Een generatiegenoot Hollander komen wij niet tegen: zij zijn steeds Willem Hollander van Reimerswaal genaamd; A.W.E.Dek, Genealogie der heren van Borselen, Zaltbommel 1979 vermeldt op p.7 dat graaf Willem V in 1353 aan Wolfert van Reimerswaal de commissie gaf van overste hoofdman op Zuid-Beveland "in t oestende"; zijn broeder Willem Hollander van Reimerswaal huurde in 1358 van de ruwaard – hertog Albrecht van Beieren – de tol te Iersekeroord.
17. Blois, inv.nr.3: Register van de leenmannen van Jan van Blois in Zeeland en van het goed dat zij van hem houden vanaf 1356 en van andere akten met betrekking tot het Bloise goed in Zeeland en elders gelegen, transcript door A.A.M.Schmidt Ernsthausen, Leidschendam 1999, uitgave Stichting Genealogische Publikaties Zeeland A 159, p.1-2: zie ook index.
18. Deze rekening p.19-21.
19. Vergelijk de namen in de Bloise registers opgenomen in: Index op de registers, inventarisnummers 1,2 en 3 in het archief van de graven van Blois en op het register Blois XV, inventarisnummer 400 in het archief van de graven van Holland door A.A.M.Schmidt Ernsthausen, Leidschendam 1997, uitgave Stichting Genealogische Publikaties Zeeland A 154; in de inventaris van het archief van de graven van Blois, op cit. 1, is in een Bijlage opgenomen een overzicht bevattende de namen van Bloise functionarissen gerangschikt volgens de rentmeester- en baljuwschappen zoals die tevoorschijn gekomen waren uit de oorkonden, de rekeningen en de recessen van de rekeningen waarin ook feiten staan die betrekking hebben op verloren gegane rekeningen.
20. A.G.H., inv.nr. 1040.
21. Spiervliet: niet vermeld in de vorige rekeningen.
22. Deze rekening, p. 20, fo.9.
23. J.C.Kort, Overzicht van de leenkamers in Holland. Den Haag 1996³, Algemeen Rijksarchief, Publikatiereeks nummer 1, Inleiding, p. XI-XII: "Werd het leen daarentegen niet binnen "jaar en dag" na overlijden van de leenman door de rechtmatige erfgenaam verheven", opgedragen aan de leenheer, "dan viel het aan de leenheer terug. Wanneer de nieuwe leenman zijn leen evenwel tijdig verzocht, werd hij er mee beleend en verkreeg hij op zijn verzoek een akte, waarvan de leenheer een afschrift of een notitie kon houden"; heergewaad zie aldaar p.IX.
24. J.C.Kort av. vermeldt op p.1 van het Overzicht van de leenkamers onder nr.3 het leenhof van de proost van Oudmunster te Utrecht: van de oudste registratie van de lenen van het kapittel blijkt slechts een lijst anno 1395 bewaard gebleven te zijn en is er verder alleen nog registratie vanaf 1438.
25. Na het overlijden van Jan van Blois in 1381 volgde zijn broeder Gwijde (Guy) hem op als graaf van Blois en heer in de Hollandse en Zeeuwse goederen; in de laatste hoedanigheid beleende hij zijn neven Jan en Gwijde, bastaardzonen van Jan van Blois

- bij Elisabeth Aechtendr., in 1389 o.a. met de inkomsten uit allerlei hoeken van tienden bij Poortvliet en Priestermeet, Blois inv.nr.2, fo.53 – zie ook Index op cit. 19 onder deze plaatsnamen -; daarin werden zij na het overlijden van Gwijde van Blois door Albrecht van Beieren in 1398 bevestigd die hen in 1399 onthief van de manschap van deze tienden aangezien het leenrecht daarvan bij deken en kapittel van de kerk van Oudmunster te Utrecht berustte, verg. A.G.H., inv.nr. 400, fo's 26, 27, 29, 45vo., 49 en 59; Albrecht had zijn neef Jan (V) heer van Arkel eveneens in 1398 beleend met de inkomsten van alle tienden in het oosteinde van Zuid-Beveland, in den Broek, Steelvliet, Hinkelenoord en Ouderdingen welke eveneens door het overlijden van Gwijde van Blois aan hem gekomen waren: ook deze onthief hij in 1399 van de manschap daarvan om dezelfde reden als hiervoren vermeld op voorwaarde dat hij zelf ontheven zou zijn van de jaarlijkse (erf)pacht en huur aan genoemde kerk, A.G.H., inv.nr. 400, fo's 17 en 48.
26. A.G.H., inv.nr. 2119, fo. 8vo., onder lxxx e (80 e): Staat van charters gevonden op de tafel in de achterkelder van de tresorie onder de raadkamer – van het Binnenhof – te 's-Gravenhage, zonder jaar; het jaar van het instrument ook wel grosse genaamd als xijij^e vij (1307) kan niet juist zijn omdat Jan van Blois Jan van Henegouwen in 1356 opvolgde na diens overlijden in datzelfde jaar, zodat een 1-teken voor vijftig weggevallen zal zijn.
 27. A.G.H., inv.nr. 2118, Bl. 119, verg. A.G.H., inv.nr. 2120, II, fo. vij (7), nr. 71.
 28. Blois, inv.nr.7, geregistreerd in inv.nr. 1, fol.96vo.
 29. Jhr.Dr.B.M. de Jonge van Ellemet, Inventaris van het archief van het kapittel van Oudmunster, inv.nr. 826, 1: Register van verlijfbrieven der Zeeuwsche tienden, 1347 – 1363, 1ste deel.
 30. Prof.mr.R.Fruin, 1934, Handboek der chronologie voornamelijk van Nederland, Alphen a/d Rijn, 1934, p.71: “Van 1310 is de Kerststijl in Utrecht bij de bisschop en zijne organen, bij de kapittels en andere kerkelijke en burgerlijke autoriteiten bijkans uitsluitend in zwang, zoo zelfs dat de Kerststijl vaak de stijl van Utrecht, stilus Traiectensis genoemd wordt”: met Kerstmis als jaaraanvang zal dus het jaar van deze oorkonde 1359 blijven en niet zoals bij de in het graafschap van Holland gehanteerde Paasstijl 1360 worden.
 31. Dr.H.Enno van Gelder, De Nederlandse munten, Aula 213, Utrecht 1966, register, p.269: solidus en schelling.
 32. Blois, inv.nr. 2, fo.53ro. en vo.: 8-6-1389: onder voorwaarden omdat zij beiden geestelijken waren; A.G.H., inv.nr. 400, fo.28vo./29 en 44vo./45: 9-2-1396: Jan de bastaard van Blois; . . fo.25ro. en vo.: 6-7-1396: Gwijde de bastaard van Blois; de herzieningen in 1396 hebben ermee te maken dat beiden toen geen geestelijken meer waren: zij werden de z.g. meesterknappen van hun oom Gwijde van Blois.
 33. A.G.H., inv.nr. 400, fo.26/27: 28-4-1398 en 11-6-1398: bevestigingen door Albrecht van Beieren na het overlijden van Gwijde van Blois; fo.45vo.: 15-12-1398: Albrecht verkoopt dit goed aan Jan de bastaard, den ouden, van Blois voor 3200 nieuwe Gelderse guldens en geeft het als recht leen; fo.49 en 59: 15.1.1399 en 20-4-1399: Albrecht ontheft Jan de bastaard van Blois en Gwijde de bastaard van Blois van de manschap van deze tienden omdat zij behoren tot het leenrecht van het kapittel van Oudmunster.

34. A.G.H., inv.nr. 400, fo's 1vo.: 24-3-1397; fo.17: 25-2-1398; fo.48ro. en vo.: 5-1-1399.
35. Rekening van Aloud Jansz. van 24 juni 1343 – 24 juni 1344: Blois, inv.nr. 622, uitgegeven in: Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap, Derde Serie No.54: De rekeningen der graven en gravinnen uit het Henegouwse Huis, uitgegeven door Dr.H.J.Smit, Tweede Deel: Nalezing, p.473 en p.487.
36. J.M.Sernée, S.W.A.Drossaers, W.G.Feith, De archieven van kloosters en andere instellingen in Delfland ('s-Gravenhage 1920): p.175-203: Abdij van Loosduinen, 1256-1568.
37. Jos.Kleijntjens, Copie uit een register van de abdij van Loosduinen, 1300-1400, Bibliotheek der Maatschappij van Letterkunde, no.612, afgedrukt in "De Navorscher", 1917, p.523 e.v.
38. De tekst daarvan luidt: "Tote alle denghenen die desen brieff sullen sien of hooren leesen Wij suster Mabelia genomet abdisse van Loosdunen saluijt in onsen Here, wij doen te kennen dat dat lant dat quam met joncfrouwen Margriten onser nonnen, her Henrics Buffels dochter, onsen Goodshuysen, hebben wij geordineert en overeengedragen dat 't goet dat ons sal comen van Scaerslo ende 't lant dat legget en screre sal hebben 't convent te cleder ende 't landt dat legget in Loosdune laender en sal hebben 't convent te petuntien ende te wine, daste wetene dat blivet boven der thiende. Dit was gedaen ende geordineert bij die abt van der Does in tijden van visitatie ende bij mijn heere Henricie van Buffele der voorseijder joncvrouwen broeder ende bij den consente van den convente. Dit was gedaen in 't jaer Ons Heeren als men schrijft 1299 in maendagen nae die Trinitijt (15 juni 1299) ende omdat wij willen dat die vast blive ende gestade, hebben wij desen brief bezegelt met onzen zegele."
- Deze tekst vertoont taalkundige gebreken zelfs in Middelnederlands, welke te wijten zullen zijn aan de slechte staat van het origineel en verlezing bij het maken van afschriften welke met behulp van het Middelnederlands Woordenboek van Verdam opgelost moeten worden. Opmerkelijk is dat blijkbaar Hendrik Buffel ook land had gelegen in het land van Loosduinen; petuntien ofwel pitance (frans) is eten of mondvoorraad.
39. Deze rekening p.16-17.
40. P.K.Dommissie, Onderzoek naar de eerste omwalling en omgeving der stad Middelburg, in: Archief, vroegere en latere mededelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, jaargang 1904, p.2: daar is sprake van de lijst van Echternach (ook Achternake genaamd) van tussen 1181 en 1210 welke opgenomen is in een boek van abt Godefridus II. De lijst vermeldt de Walcherse bezittingen en was eerst uitgegeven door prof. R.Fruin, in Nijhoffs Bijdragen III reeks, VI deel, 1892, blz.291 ev. Dommissie gaat op p.142 ev. uitvoerig in op de lijst van Echternach waarvan hij in Bijlage II een uittreksel geeft dat nogmaals met de studie van Fruin zou moeten worden vergeleken; onder dankzegging aan dr.J.C.Kort.
41. Dommissie, p.145.
42. Op cit.35, p.482 en 487.

43. Op cit.4; de indexverwijzing Echternach heeft betrekking op andere zaken tussen de abdij van Echternach en de graaf van Holland besproken in de inleiding; daarvan zijn geen oorkonden meer bewaard gebleven.
44. Bij voorbeeld via C.Wampach, *Geschichte der Grundherrschaft Echternach*.
45. Deze rekening p.16, vergelijk p.20.
46. Op cit.35, p.487, vergelijk p.481.
47. J.de Hullu en S.A.Waller Zeper, *Catalogus van de archieven der kleine kapittels en kloosters (in Utrecht)*, uitgave RA in de provincie Utrecht onder toezicht van mr.S.Muller Fz., Utrecht 1905, p.66:C: St.Paulusabdij: nr.4: Bezittingen en rechten in Holland, Zeeland en elders; p.81: IV: Archief van het leenhof der abdij: vergelijk op cit.23, p.2:9. Proost van Sint Paulus te Utrecht; registratie: (1220) 1380-1521 en 1536-1667: in: RA Utrecht, Abdij Sint Paulus, inv.nrs.30-40: van vóór 1380 is dus praktisch niets meer te achterhalen uit deze registratie maar misschien nog wel uit nr.4.
48. Dr.P.A.Meilink, *Het archief van de abdij van Egmond*, Algemeen Rijksarchief 's-Gravenhage 1951, inv.nr.612, reg.288A; S.A.Waller Zeper, op cit.8, reg.231; geen registratie in het archief van Blois.
49. Blois, inv.nr.1, fo.3ro.; vgl. abdij van Egmond, op cit.48, inv.nr.612, reg.313; S.A.Waller Zeper, op cit.8, reg.317.
50. Blois, inv.nr.1, fo.3vo.
51. Rekening, op cit.2, inleiding p.ii: Dreischor zelf bestond dus al veel langer.
52. Rekening, op cit.2, inleiding p.iii.
53. A.G.H., inv.nr.2118, fo.170: B1.97
54. Op cit.23, p.7:58. Abt van Egmond: registratie: (1215), 1358-1381, etc.: dus niet van 1348.
55. Blois, inv.nr.1, fol.3ro.; abdij van Egmond, inv.nr.612, reg.313a; S.A.Waller Zeper op cit.8, reg.318.
56. Blois, inv.nr.1, fo.165ro.
57. op cit.1, inventaris, p.33:f. Baljuw en rentmeester van Beverwijk en Noordwijk: de rekeningen van vóór 1356 zijn niet bewaard gebleven maar lopen vanaf 1356 ononderbroken door tot 1397; kwitanties, inv.nr.299: Jan, abt van Egmond: 15 juli 1378; inv.nr.312: Jan die Weent, elect van de abdij van Egmond: 17 juli 1382: voor hem ontvangen door Matthias Nikolaasz., zijn meier; inv.nr.357: Jan die Weent, abt van Egmond: 25 november 1390: voor hem ontvangen door Willem van Maarland; inv.nr.368: Jan die Weent, abt van Egmond: 19 oktober 1395; inv.nr.379: Jan die Weent, abt van Egmond: 29 september 1396; inv.nr.387: Jan die Weent, abt van Egmond: 3 oktober 1397: daarna vervielen de Bloise goederen aan de graaf van Holland.
58. Blois 623, p.7-8: “j Summa lxj lb. xvj sc. j d.gr.tor. xv miten, valent ix^c lxxxviii lb. xviii sc. ij d.tor.
59. Op cit.35.
60. De adressen van rijks- en gemeentearchieven waarin deze archieven zich bevinden zijn te vinden in: *Almanak van het Nederlands Archiefwezen*, uitgegeven door de Koninklijke Vereniging van archivariissen in Nederland, jaarlijkse uitgave.

LITERATUUR

Dr.E.Verwijs en Dr.J.Verdam, Middelnederlandsch Woordenboek, 's-Gravenhage 1885 - 8 banden. Hiervan bestaat een facsimile herdruk in 11 banden van Drukkerij en Uitgeverij Flandria Nostra BVBA te Zedelgem, 1990.

J.J.van der Voort van der Kleij, Verdam, Middelnederlandsch Handwoordenboek, Supplement, Leiden-Antwerpen, 1983

Dr.H.Enno van Gelder, De Nederlandse munten, Utrecht-Antwerpen, 1966, Het Spectrum NV., Aula 213.

W.C.H. Staring, De binnen- en buitenlandse maten, gewichten en munten, uitgave R.W.Wiering, Schoonhoven, 1902.

B.H.Slicher van Bath, Alfabetische lijst van boeken en tijdschriften van belang voor de kennis van de oude Nederlandse en Belgische maten en gewichten, in : A.A.G., Bijdragen 11 (1964), p.210-221.

A.J.A.van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, Gorinchem, 1839-851, 13 banden. Hiervan bestaat een facsimile uitgave in de serie Zaltbommelse herdrukken, Europese Bibliotheek, Zaltbommel, 1976.

A.Hollestelle, Geschiedkundige beschrijving van Tholen en omstreken, Middelburg 1897.

C.Dekker, Zuid-Beveland, De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de Middeleeuwen, Assen, 1971 (dissertatie Universiteit Amsterdam).

Dr.J.van der Schaar, Woordenboek van voornamen, Utrecht-Antwerpen, 1964, Het Spectrum NV., Aula 176.

R.Fruin, Handboek der chronologie voornamelijk van Nederland, Alphen a/d Rijn, 1935.

NB. De omrekening van Middeleeuwse dateringen kent twee aspecten:

1. afhankelijkheid van de gehanteerde jaarbeginstijl: in Holland en Zeeland gebruikte de kanselarij van de graven van Holland de Paasstijl en moeten dateringen van vóór Pasen een jaar verder worden opgeschoven.
2. vermeldingen van kerkelijke feestdagen: dateringen vallende voor, op of na kerkelijke feestdagen of heilgendingen.

Zekere specialistische kennis is nodig voor het hanteren van:

H.Grotefend, Tachenbuch der Zeitrechnung des Deutschen Mittelalters und der Neuzeit, Hannover, 1960

E.I.Strubbe en L.Voet, De chronologie van de Middeleeuwen en de moderne tijden in de Nederlanden, Antwerpen-Amsterdam, 1960.

PRAKTISCHE AANWIJZINGEN.

Bedragen en maten:

De bedragen en maten zijn in Romeinse cijfers gegeven. Voor de leek dient de volgende vertaling:

i = 1	ij = 2	iiij = 3	iiii = 4	v = 5
vj = 6	vij = 7	viiij = 8	ix = 9	x = 10
xj = 11	xij = 12	xiiij = 13	xiv = 14	xv = 15
xvj = 16	xvij = 17	xviiij = 18	xix = 19	xx = 20
xxx = 30	xl = 40	l = 50	lx = 60	lxx = 70
lxxx = 80	xc = 90	c = 100	cx = 110	cxx = 120
v ^c = 500	m = 1000	ix ^m = 9000		

De bedragen zijn in de volgende muntsoorten uitgedrukt:

lb	=	libra	=	pond
sc.	=	schelling		
d.	=	denarius	=	penning
tor.	=	Franse zilveren munt uit Tours, dus		
d.tor.	=	denarius Tournois, een penning geslagen te Tours, ook wel een zwarte tournois genoemd vanwege de kleur (laag zilveragehalte).		
mite	=	mijt = de kleinste Vlaamse munt ter waarde van een halve penning of 1/24ste groot.		
gr.	=	(hier Vlaamse) groot, in de zuidelijke gewesten bestaande uit 12 penningen of 24 mijten		
ster.	=	sterling = Engelse zilveren penny die wat zwaarder is dan de inheemse penning, als rekeneenheid 1/3 groot.		

Zie o.a. Dr.H.Enno van Gelder, De Nederlandse munten, Utrecht-Antwerpen, 1966, Uitgave Het Spectrum, Aula 213.

landmaten.

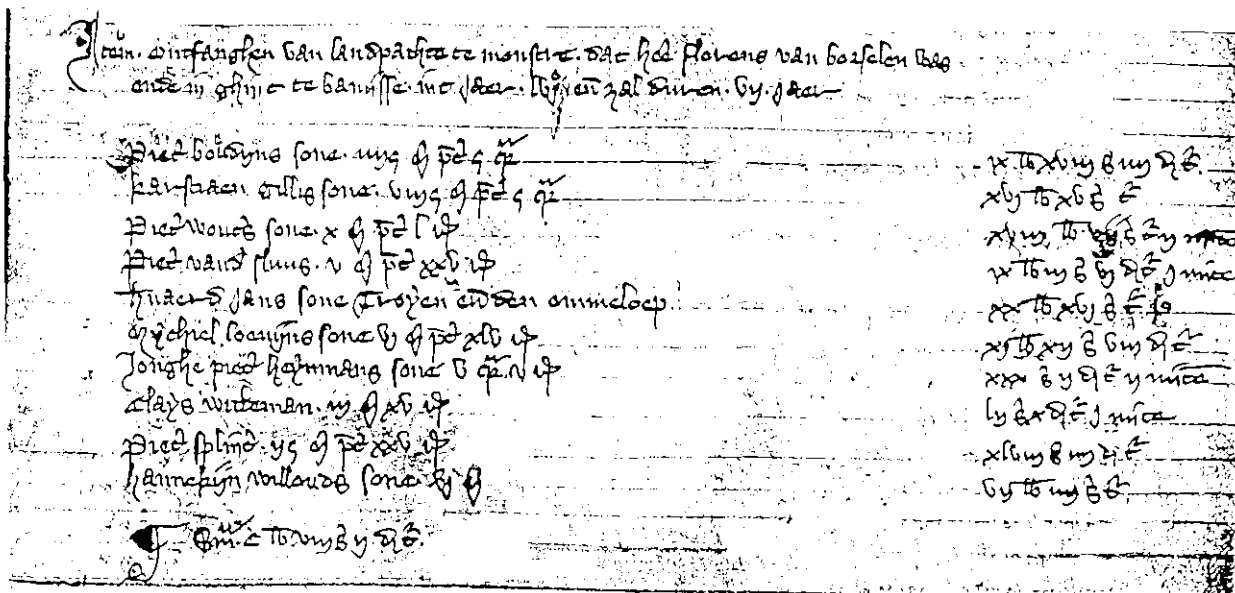
- m. of mete = in Vlaanderen 3/4 bunder, in Brabant 1/3 bunder
het gemet bevat 300 vierkante roeden.
- r. of roede = een vlaktemaat die kan variëren van 12-18 voeten.

latijnse uitdrukkingen:

facit =	maakt, betekent hier: dit bedraagt samen
tenet =	hij houdt : het geeft het totaal aantal gemeten waarover gerekend wordt.
preter =	behalve of minus : toegepast in gevallen waarin het aantal roeden in mindering op het aantal gemeten te brengen is.
summa =	de som of het totaal.
valent =	is waard, of bedraagt.

LEESVOORBEELD

Als voorbeeld is hier een stukje tekst gereproduceerd (verkleind tot 90% v.h. origineel), waarvan de transcriptie te lezen is op pag. 13.

In het kopje staat:

“Item ontfanghen van landpachte te monstre dat heer florens van borselen was ende in ghinc te bamisse int jaer lvj^o en[de] zal duren vij jaer”

Dat wil zeggen dat de pacht inging met bamisse, d.i. 1 oktober en, zoals gebruikelijk was, het contract voor een periode van 7 jaar (de heventijd) was afgesloten.

Daarna volgen de namen van de pachters, gevolgd door de grootte van het gepachte perceel in gemeten en roeden en in de rechter kolom het bedrag dat betaald moest worden.

In de rekeningen worden veel afkortingen en speciale tekens gebruikt. Hier zien wij bijvoorbeeld op de bovenste regel: Pieter boudijns sone, gevolgd door:

uyg of pte 4

wat gelezen moet worden als:

$iii\frac{1}{2}$ g[emet] p[re]t[er] $\frac{1}{2}$ qu[artier] = $4\frac{1}{2}$ gemet min een half quartier. Aangezien een gemet 300 vierkante roeden bevat en een kwart van een gemet dus 75 roeden is, bedraagt de gehele oppervlakte 4 gemeten 112½ roeden.

In de rechter kolom staat:

x lb xvij sc iiii d t

wat gelezen moet worden als:

ix lb[libra] xvij sc[ellingen] iiii d[enari] t[ornoois] = 9 pond 18 schellingen 4 tournooise penningen. Het pond was het Vlaamse pond dat onderverdeeld was in 20 schellingen van 12 penningen. Als rekenmunt, maar ook als kleinste zilveren muntje bestond de mijt die de waarde had van een halve penning. We zien dit op de derde regel, waar Pieter van der sluus, voor 5 gemeten min 25 roeden land een bedrag van 9 pond, 3 schellingen, 6 penningen en 1 mite moet betalen. Alhoewel dit muntje al heel lang niet meer in omloop is geweest, kent het Zeeuwse dialect nog enkele uitdrukkingen waarin het woord: “mijtje” gebruikt wordt.

Als we uitrekenen hoeveel Pieter Boudijns sone moest betalen, komen we toch op een tamelijk rond bedrag van 2 pond 5 schellingen en 4 penningen per gemet uit. In verhouding met de overige percelen op deze lijst is dat vrij veel, want de andere bedragen liggen tussen de 1 en 2 pond per gemet.

Het is interessant dat op de vijfde regel een post staat van Hervaerd Jans sone, die “Troyen en den ommeloep” in pacht heeft. Van dit perceel waar ooit het kasteel van de heren van Borssele gestaan heeft, is een overblijfsel bewaard gebleven dat bekend staat als “de berg van Troye”.

Ook in namen worden vaak afkortingen gebruik. Achtereenvolgens zien we namen Piet[er] boudijns sone; Piet[er] Wout[er]s sone; Piet[er] vand[er] sluus, H[er]vaerd jans sone en Piet[er] splint[er] verkort weergegeven.

In het volgende stukje tekst dat gelicht is uit de ontvangsten van tienden in Poortvliet (zie p.5), staan enkele veel voorkomende afkortingen, waaronder twee in het latijn: tenet en facit. De regel bij het pijltje → moet aldus gelezen worden:

*huyshe dulle fien polva lu goindabele. vij 8 x di 88 cel can. ys di fa. xix 8 uy di 88
 → Piet die cupa zoe ravenshoec. vij 8 uy di 88 cel can. ys di 8 7 fa. xvij 8 uy di 88 xij
 Piet die coc. fte rghca. vij 8 x di 88 cel can. y di 8 7 fa. x 8 j di 88 uy mite*

“Piet[er] die cup[er]., zoete ravenshoec. vij s[cellingen] 3 d[enari] g[roten] tm[ete] ten[et].
 ij½ m[ete] ½ qu[artier] fa[cit] xvj s[cellingen] iiii d[enari] g[roten] xxi mite[n]”

hetgeen wil zeggen dat Pieter die Cuper de tiend van Zoete Ravenshoek betaalt van 6 schellingen en drie denariën groten per gemet. Aangezien deze hoek inhoudt (*tenet*) 2½ gemet en een half kwartier, maakt dit (*facit*) 16 schellingen, 4 penningen en 21 miten.

GRAVEN VAN BLOIS

Inv.nr.624

Rekening van **Aloud Janszone** rentmeester van Zeeland
over het Blooise goed aldaar,
van 24 juni 1357 tot 24 juni 1358
afgehoord 26 februari 1359¹

[fo.1]

Dit is dat Aloud Jans sone reket ontfanghen van mijns joncheren goede Jans van Bloys in Zeeland, in alrehande partictlen boven den zekeren renten die hi in Zeeland heft, van sente Jans misse midden zomer² int jaer lvij^o [1357] tot Sente Jans misse midden zomer toe int jaer lvij^o [1358]. In den Eersten van den afterstelle dat ic minen jonchere sculdich bleef bider lester rekeninghe die ic hem dede ter Tolne op onser vrouwen avond annunciationis in marte int jaer lvij^o³ ende die somme of houd alst reches⁴ vander zelve rekeninghe bewijst. vj^o xlj lb. v sc. xj d.tor. Dies soe rekenic nu ter tyt ontfanghen iiiij^o lxxvij lb. xvij sc. vij d.tor. Restat datmen minen jonchere noch sculdich blijft vanden afterstelle vorseit. c lxiiij lb. viij sc. iiiij d.tor.

j Summa iiiij^o lxxvij lb. xvij sc. vij d.tor.

Item reket Aloud ontfanghen vander bede die minen jonchere in Zeeland ghegheven was. Inden eersten soe zijn in die parochye van der Tolne. xvj^o vij m. lands daer men of gheft xij d.gr. van den mete die maken lxxx lb. vij sc.gr. Item soe ziin daer xxiiij^o ponde daermen af gheft van elken ponde iiiij d.gr. die maken. xl lb. gr. die coemd tot ee[n]re somme dat die bede in die parochie vander Tolne loept. c xx lb.gr. den groten voer 12 d.tor. maect xiiij^o xliiij lb. iiiij sc.tor.

Die soe reket Aloud ontfanghen xiiij^o xx lb.tor.

Restat dat noch ter Tolne ghebrecht vander bede vorseit c xxiiij lb. iiiij sc.tor. die Melis⁵ sculdich es te bewisene want hi die bede ontfaet

Item ontfanghen van der selver bede in die prochye van Scakersloe van xj^o xxij m. xij d.gr. van den m. facit lvj lb. ij sc.gr. den groten voer xij d.tor. maect vj^o lxxiiij lb. iiiij sc.tor.

Item ontfanghen van der zelve bede in Dreyscier van xxj^o lxxvij m. xij d.gr. van den mete facit c viij lb. xvij sc.gr. den groten voer xij d.tor. valent xiiij^o vj lb. xvj sc.tor.

Item ghaven die van der Goes minen jonchere in die zelve bede c x lb.gr. dies soe reket Aloud ontfanghen xlviij lb.gr. den groten voer xij d.tor. valent v^o lxxj lb. xvj sc.tor.

Restat dat die van der Goes noch sculdich zijn van der voerseiden bede lxij lb. vij sc.gr.

Item ontfanghen in Borselen te Monstre ende in Thevic van xvij^o l m. viij d.gr. van den mete facit lxj lb. xiiij sc. iiiij d.gr. den groten voer xij d.tor. valent vij^o xl lb.tor.

ij Summa van allen ontfanghe vander vorseide bede iiiij^m.vj^o xj lb. xvj sc.tor.

Item ontfanghen van zelle dat int Nieweland bider Tolne ghebernt was. van ij^o xxiiij cupen zels ij sc.tor. van der cupe maken xxxiiij lb. x sc. vj d.tor.

Item ontfanghen van eens mans goede die in Dreyscier levende ghedolven was
xxxvj lb.tor.

Item van Andries Andries sone in Scakerloe van vrede brekene verdinct bi mi-
nen joncheer ende bi sinen rade omme
xxiiij lb.tor.

Item van Hanne Gouweloës van vrede brekene oec verdinct bi myn joncheer omme
xx lb.tor.

Item van Heynne Moere van den zelven verdinct jeghens minen jonchere omme
xx lb.tor.

iiij Summa c.xxxiiij lb. x sc. vj d.tor.

[fo. 1v.]

I Summa van allen ontfanghe buten jaer renten binnen den jare
lvij^o vorseit loept v^m ij^o xxiiij lb. iiij sc. j d.tor.

Dit es dat Aloud Jans sone reket ontfanghen van mijns joncheren goede van
Bloys in Zeeland van zekeren renten van sente Jans misse midden zomer
int jaer lvij^o tot sente Jans misse midden zomer toe int jaer lvij^o. In
den eersten vanden goede dat gheleghen es int land vander Tolne ende
here Heynric Buffels was.

Van xxxviiij pannekeeten	xxxviiij lb.tor.
Clais Hadden sone, die visscherie butens dijcs	vj lb.tor.
Heynric Hughen sone, die visscherie binnens dijcs	iiij lb. iiij sc.tor.
Bette Bolle, die visscherie op Hicken vliet	vij lb.iiij sc.tor.
Pieter Vermarye sone, beede molen ter Tolne ant dorp	iiij ^o xix lb. iiij sc.tor.
Hanne Jacobs sone, die mole op Strienne	xcix lb. xij sc.tor.
Clais Jacobs sone, die mole int Oudeland	xcvj lb. xvj sc.tor.
Jacob Jacobs sone, tbakenghelt	lxxij lb. xvj sc.tor.
Idem die vere ter Tolne ant dorp	lxxv lb. iiij sc.tor.
Pieter Stand[a]ert, die vere int Oudeland	lxxij lb.tor.

j Summa viij^o xc lb.tor.

Item ontfanghen van tienden ter Tolne

Dancke Hadden f., Verbelien polre, vj sc. j d.gr. t.mete tenet ij m., facit xij sc. ij d.gr.tor.

Pieter Hanne f., Beudelihoec, vj sc. vij d.gr. t.mete tenet xj m. preter l.r. facit

iiij lb. xj sc. iiij d.gr. xx miten

Jacob Jacobs f., achter Dalem, vj sc. vij d.gr. t.mete tenet ix m. preter c r., facit

lvij sc.gr.ij ster.

Hanne Han Wissen ff., Luttedyc, vij sc. ij d.gr. t.mete tenet iiij m. ½ quartier, facit

xxix sc. vj d.gr. xviiij miten

Martijn Wasselijns f., ten Zouten polre, ix sc. t.mete tenet v m. x r., facit

xlvi sc. iiij d.gr. xiiij miten

Scille Lem Scillen ff., tCleyne ambocht, vij sc. viij d.gr. t.mete, tenet vj m. l r., facit

xlviij sc. iiij d.gr. l ster.

Lem Vos, tscor bi Pieters van Scouden, vj sc. ij d.gr. t.mete, tenet iij½ m.½ quartier, facit
 xxij sc. iijj d.gr. vj miten
 Clais Jacobs sone, Oudstrienne, v sc. viij d.gr. t.mete, tenet ix m. xxv r. facit
 lj sc. v d.gr. ij ster.
 Lauwe van Watervliet, tscor achter Watervliet, vj½ sc.gr. t.mete, tenet j m. xx r., facit
 vj sc, xj d.gr. v miten
 Hanne Hanne Gherds f., tscor bi Weernisse, vj sc.gr. t.mete, tenet ij m. xxv r., facit
 xij sc. vj d.gr.
 Hanne Han Wissen ff., vander sceedilven te Watervliet, vj sc.gr., t.mete, tenet ij½ m. preter
 xxv r., facit
 xiiij sc. vj d.gr.
 Hanne Bigghe, van vere ee ten Wolferdsen weghe, viij sc. iij d.gr. t.mete, tenet iij m. xij½ r.,
 facit
 xxxij sc. iijj d.gr. iij miten
 Clais Clais f., van Wolferdsen weghe ter sceedilven, vij sc. ij d.gr. t.mete, tenet iij½ m.
 preter xij½ r., facit
 xxiiij sc. ix d.gr. x miten
 Hanne Boonnaerd, t'Niewelandeken van der noortsiden, v sc. viij d.gr. t.mete, tenet ix m.
 preter l r., facit
 l sc.gr. ij ster.
 Symoen Domaes f., van der zuutsiden in, vj sc. vij d.gr., t.mete, tenet vj m. facit
 xxxix sc. vj d.gr.
 Willem Gillis f., de lam tiende, t stic v d.gr., tenet lxxv lammeren, facit
 xxxj sc. iij d.gr.

ij Summa xxvij lb. ix sc. iijj d.gr. tor. xij miten, valent iijj° xxxix lb. x sc. tor.

[fo.2]

Item. Ontfanghen van landpachte ter Tolne.

Hughe Dullaerd ende Danckaerd Magreten sone in Strienne, xlvij m. preter cxx r.
 lj lb. tor.
 Pieter Lambrecht in Strienne, xxv m. c r.
 xxiiij lb. viij sc. tor.
 Coppijn Kemmen sone, in Strienne, viij m. lx r.
 xij lb. xij sc. iijj d. tor.
 Lauwe Kemmen sone, in Strienne, xj m. j quartier
 x lb. v sc. iij d. tor.
 Clais Hanne Wissen ff., x m. preter xxx r. in Strienne
 x lb. vij sc. x d. tor. j mite
 Pieter Jacobs sone, xij m. preter j quartier
 xxij lb. vj sc. iijj d. tor.
 Dancke Hadden f., Jan die Zugher, Clais Clais f. ende Jacob Jacobs f. thofland
 xxj lb. xij sc. tor.
 Matheeus Danckaerds sone, iij m.
 vij lb. xiiij sc. tor.
 Symoen Domaes sone, vij m.
 ix lb. vj sc. viij d. tor.
 Den waerd heft Jan die Blonde ende esser man of
 Lam Heynsen sone, j m.
 xxiiij sc. tor.
 Hanne Karstinen sone, vj m. j quartier
 x lb. viij sc. iijj d. tor.
 Clais Pieter Mannen sone, ½ m.
 x sc. tor.
 Clais Wiven sone, ij m.
 lvj sc. tor.

ij Summa c lxxxv lb. xj sc. x d. tor. j mite

Item ontfanghen van gorshuren ter Tolne.

Lem Lems sone, de hil op Strienne	xxx lb.tor.
Hanne Jacobs sone, den middeldijc an Strienne	vij lb. xvj sc.tor.
T gors te Watervliet heft Jan die Blonde ende esser man of Lambrecht Jacobs sone, t gors voer tOudeland	vj lb. ij sc. viij d.tor.
Wille Hadden sone, den middeldijc an Beudelihoec ende ij hofsteden	v lb. vj sc. viij d.tor.
Clais Pieters sone, die heyde	xiiij lb. xvj sc.tor.
Hanne Pieters Vos sone, Ouderslijc	xxvij lb. xvij sc. viij d.tor.
Den hoghen werf heft meester Beudijn ende esser man of T gors van Verbelien polre heft Lauwerts dochter van minen here	
Pieter Tas [Cas], iij hofsteden	xx sc.tor.
Lem Bladerijn, j hofstede	xx sc.tor.

iiij Summa xcvj lb.tor.

Item Ontfanghen vanden goede dat in Portvliet gheleghen es.

Heynric Hughen sone, die mole ant dorp	c xlvj lb. viij sc.tor.
Pieter Hanne Vroulijns sone, die mole te Kalfsterte	lxxxij lb. viij sc.tor.
Pieter Coppyn tSmulnaren sone, die mole te Nieuwee	xcvj lb. xvj sc.tor.
Clais Hadden sone, die visscherie	xlviij sc.tor.
Die bede in Portvliet	lxxxiiij lb. xij sc.tor.

v Summa iiij^o xij lb. xij sc.tor.

[fo.2v]

Item heft Aloud ontfanghen van tienden in Portvliet

Diederic die Hont, Kalfsterte, lij d.gr. t.mete, tenet ij½ m. ½ quartier, facit	xj sc. iiij d. ø gr.tor.
Hughe Lems sone, Zotkijnshoec, vij sc. iiij d.gr. t.mete, tenet ij m. preter ½ quartier, facit,	xxj sc. j d.gr.
Robbe Symoens f., Pieter Clapshoec, v sc. iij d.gr. t.mete, tenet vj m., facit	xxxj sc. vj d.gr.
Vonne Bouden f., Alburchmeede, v sc.viij d.gr. t.met, tenet viij m. j quartier, facit	xlvj sc. ix d.gr.
Symoens Pieters f., Pieter Hallinxhoec, iij sc.gr. t.mete, tenet ij m. preter c r., facit	v sc.gr.
Lauwe Lams f., Gawens dijc, vij sc. j d.gr. t.mete, tenet vij m. preter j quartier, facit	xlviij sc. ix d.gr. xvij miten
Clais Hughen f., Hanne Coben hoec, xx d.gr. t.mete, tenet v½ m. lx r., facit	ix sc. vj d.gr.
Vonne Jans f., Lauwe Coppierenhoec, liij d.gr. t.mete, tenet ij½ m. xv r., facit	xj sc. v [d]gr. xvij miten
Hughe Scuweloc, achter den Snabbe, vj½ sc.gr. t.mete, tenet ij m. xxv r., facit	xx sc. ø gr.
Hanne Heilhannen f., voer den Snabbe, viij sc. ij d.gr. t.mete, tenet v m. preter j quartier, facit	xxxvij sc. ix d.ø gr.
Jan die mulnare, Jans polre, xl d.gr. t.mete, tenet ij½ m. preter 33 r., facit	xj sc. iij d.gr. xiiij miten

Lem Cobe, Stomperdsdijc, vj sc. v d.gr. t.mete, tenet vj m. ½ quartier, facit
xxxix sc. iij d.gr. xv miten

Pieter Lem f., tSpaerd op Zassengracht, x sc.gr. t.mete, tenet v quartier, facit xij sc. vj d.gr.

Bouden Lauwen f., Bette Jeddenhoec, iij sc.gr. t.mete, tenet iij m. preter xxv r., facit
vij sc. ix d.gr.

Lauwe Hannen f., voer 't dorp, viij sc. iiij d.gr. t.mete, tenet iij m. j quartier, facit
xxvij sc. j d.gr.

Lauwe Meeus f., Meeus Gotenhoec, vij sc. viij d.gr. t.mete, tenet iij½ m. xx r., facit
xxvij sc. iiij d.gr. iij miten

Willem Pieters f., Hanne Ghelnoudshoec, v sc. ix d.gr. t.mete, tenet iij m. j quartier, facit
xvij sc. viij d.gr. vj miten

Pieter Lems f., tSpaerd achter den Werf, x sc. viij d.gr. t.mete, tenet j½ m., facit
xvj sc.gr.

Kane. Jacob Ravens hoec, iiij sc.gr. t.mete, tenet v½ m. xxv r., facit xxij sc. iiij d.gr.

Lem Yen f., Kayenhoec, vj sc. x d.gr. t.mete, tenet iij½ m. xxv r., facit
xxiiij sc. v d.gr. xx miten

Heynne Coppen f., tGroteland, v sc. viij d.gr. t.mete, tenet ij½ m., facit xiiij sc. ij d.gr.

Here Arnd, Gerbi Beudens hoec, xxvj d.gr. t.mete, tenet iij m. preter l r., facit
vj sc. j d.gr. ij ster.

Hughe Meeus f., Heynne Spaens f. hoec, v sc. iiij d.gr. t.mete, tenet iiij½ m. preter xl r., facit
xxiiij sc. iij d. ø gr.

Hadde Heynnen f., Inghelser dijc, vij sc. ix d.gr. t.mete, tenet iij½ m. preter ½ quartier, facit
xxvj sc. j d.gr. xxj miten

Jacob tSmit, Heynne Jonghenhoec, vj sc.gr. t.mete, tenet iij m. c r., facit xx sc.gr.

Hughe Dullerds f., den polre bi Goudewelee, vij sc. ix d.gr. t.mete, tenet ij½ m., facit
xix sc. iiij d. ø gr.

Pieter die Cup[ere], Zoete Ravenshoec, vj sc. iij d.gr. t.mete, tenet ij½ m. ½ quartier, facit
xvj sc. iiij d.gr. xxj miten

Pieter die Coc, tScetegheer, iiij sc. ix d.gr. t.mete, tenet ij m. ½ quartier, facit
x sc. j d.gr. iij miten

Clais van Scouden, Hughe Vocken f. hoec, xxviiij d.gr. t.mete, tenet v quartier, facit
xxxv d.gr.

Pieter Lauwen f., Lief Oghenhoec, xxxix d.gr. t.mete, tenet iiij^c r., facit iiij sc. iiij d.gr.

Gobbe Pieters f., Jan Heynrics f. hoec, ij sc.gr. t.mete, tenet vij m. preter ½ quartier, facit
xiiij sc. ix d.gr.

Clais Symoens f., Danckaerd Witten f. hoec, vj sc. viij d.gr. t.mete, tenet vj m. xxv r., [facit]
xl sc. vj d.gr. ij ster.

Pieter Vos, Goeshoec, v sc. iij d.gr. t.mete, tenet iij m. j quartier, facit xvij sc.gr. xviiij miten

Hanne Coppen f., voer Nieuwee, v½ sc.gr. t.mete, tenet viij m. j quartier, facit
xlv sc. iiij d. ø gr.

Lauwe Pieters f., Reygershoec, ix sc. ij d.gr. t.mete, tenet iiij½ m., facit xlv sc. iij d.gr.

Lem Oene, Arnd Hugen f. hoec, iiij sc.gr. t.mete, tenet iij m. preter xxv r., facit xj sc. viij d.gr.

Robbe Jans f., Vergeilenhoec, vj sc. iij d.gr. t.mete, tenet vij m. preter j quartier, facit
xliij sc. ij d.gr. vj miten

Jacob Pieters f., Riedijc bi Goudewelee, xx d.gr. t.mete, tenet j m., facit xx d.gr.

Jacob Witten f., Riedijc bi Weernisse, vj sc. j d.gr. t.mete, tenet j m. preter l r.,
 facit v sc. gr. xx miten
 Heynne Willen f., Willen Oord, den hoep omme xxx d.gr.
 Clais Pilskijn, die Balscive, v sc. vij d.gr. t.mete, tenet iij½ m. preter ½ quartier, facit
 xvij sc. x d.gr. iij miten

[fo.3]

Lauwe Pieters sone, int pachtlant, ij sc.gr. t.mete, tenet iij m. j quartier, facit vj sc. vj d.gr.
 Clais Bunse, den Oosthoec in Priestersmeet, lij d.gr. t.mete, tenet iij m. facit xvij sc. iij d.gr.
 Clais Pieters f., Domaes Coppierenhoec, v sc. ix d.gr. t.mete, tenet iij m., facit xxij sc. gr.
 Heynne Coppen f., den Westhoec in Priestersmeet, vij sc. gr. t.mete, tenet vij m. xxv r., facit
 xlix sc. vij d.gr.
 Lambrecht Jans f., Pieter Bollaerds hoec, xxvij d.gr. t.mete, tenet iij m. preter c. r., facit
 vj sc. ij d.gr. ij ster.
 Idem, Hanne Jedden hoec, xxvj d.gr. t.mete, tenet iij m. xxv r., facit vij sc. x d.gr. iij miten
 Mathys Taverniers sone, den vlasiende xvij sc. vj d.gr.

vj Summa xlviij lb. ij sc. x d.gr. tor. xx miten, valent vij° lxx lb. vj sc. iij d. tor. ij miten

Item ontfanghen in Portvlier van landpachte.

Pieter Spoen, j. m.	xxv sc. iij d. tor.
meester Lauwe, iij½ m. lx r.	v lb. iij sc. iij d. tor. j mite
Heynne Willems sone, ij m. xij r.	xliij sc. x d. tor. j mite
Boudyn Heynrix sone, viij m. j quartier	ix lb. xvij d. tor.
Laureys Jans sone, ij m. lxxx r.	ij lb. xv sc. vj d. tor. j mite
Hanne Coppijn Lems ff., iij quartier	xvij sc. iij d. tor.
Aechte Pieter Cox, ½ m.	x sc. viij d. tor.
Pieter van der Vrien, v quartier	xvij sc. iij d. tor.
Lauwe Hanne Heynrix ff., ij½ m. l r.	ij lb. xiiij sc. viij d. tor.
Melis tsGravenhoec, v½ m. preter xx r.	vij lb. xij sc. x d. tor. j mite
Lauwe Pieters sone, xv m.	xj lb. tor.
Symoen Pieters sone, tvolgherlant in Priestersmeet, xxxij½ m.	xxvj lb. tor.
Willem Clais sone, lvij m.	liij lb. ij sc. viij d. tor.
Clais Hughen sone, v m.	v lb. iij sc. iij d. tor.
Gillis van Valkenberghe, vij½ m.	x lb. x sc. tor.
Gobbe Pieters sone, xj m.	xj lb. tor.
Heynric Hughen sone, den middeldyc an Priestersmeet	xij lb. iij sc. tor.
Lem Hannen sone, den middeldyc an Strienne	xij lb. tor.
Item van ghepanden lande in Portvliet	
Pieter van der Vrien, iij½ quartier	xij sc. x d. tor.
Voc Arnd, iij m. preter x r.	ij lb. x sc. vj d. tor. j mite

vij Summa clxxxij lb. viij sc. x d. tor. ij miten

II Summa van alle den renten die minen jonchere van Bloys verscenen
 zijn int land van der Tolne ende van Portvliet binnen den jare
 lvij^o vorseit loept ij^m ix^o lxxvj lb. ix sc. ij d.tor. ij miten

[fo.3v]

Dit es dat Aloud Jans f. reket ontfanghen van mijns jonchere goede
 van Bloys in Dreyscier binnen den jare lvij^o vorseit. In den eersten
 van molen, veren, visschierien ende van tienden.

Boudijn Andries sone, die mole in Dreyscier	xij lb. xvj sc. vj d.gr.tor.
Wolf, die visscherie	vij sc. ij d.gr.
Wouter Jans sone, die vere an Duveland	ij sc.gr.
Gillis die Veriare, die vere te Zerixee	ij sc.gr.
Item ontfanghen van tienden in Dreyscier	
Ladeganc, Oostervreisen vander zuutsiden in, iiij sc. ij d.gr. t.mete, tenet vj m. xl r., facit	xxvj sc.gr. xvij miten
Jan Hughen f., van der noortsiden in, xx d.gr. t.mete, tenet vij½ m. l r., facit	xij sc. ix d.gr. j ster.
Harnoud Andries f., van Pieter Saelmoens f. weghe, ten dike, xliij d.gr. t.mete, tenet ix m.	
½ quartier] [facit	xxxij sc. v d. ø gr.
Arnd Witte, van Pieters weghe ten ouden waterganghe, xlvj d.gr. t.mete, tenet vj½ m. facit	xxiiij sc. xj d.gr.
Coman Heynne, vanden waterganghe tot rentemeesters lande, v½ sc.gr. t.mete, tenet v m. xxv r.	
facit	xxiiij sc. ij d. ø gr.
Gillis Heynrix f., daer die rentemeester in woend, xj sc. j d.gr. t.mete, tenet ij m. lx r., facit	xxxv sc. v d.gr. xiiij miten
Storm Wadden f., daer Lauwe in woende, ix sc. j d.gr. t.mete, tenet iiij m. l r., facit	xxxvij sc. x d.gr. iiij miten
Heynne die Brune, Heynric Brunen lant, v sc. ij d.gr. t.mete, tenet iiij m. j quartier, facit	xxij sc. ij d.gr. xvij miten
Clays Martijns f., Pieter Clais quartier zuutwaert, vij sc.gr. t.mete, tenet ij m. j quartier, facit	xxij sc. ix d.gr.
Storm Wadden, noortwaert, vj sc. ix d.gr. t.mete, tenet iiij m. ½ quartier, facit	xxvij sc. x d.gr. ij miten
Heynne Magnus f., tusschen Bellaerde ende tscore, xxxvij d.gr. t.mete, tenet ij m. j quartier, facit	x sc. ij d. ø gr.
Lem die Hont, van der score ten langhen weghe, ix sc. ij d.gr. t.mete, tenet vij½ m., facit	ij lb. ix sc. iiij d.ø gr.
Hanne Pape, tusschen den langhen wech ende die gorssceedinghe, vj sc. vij d.gr. t.mete,	
tenet ij m. preter ½ quartier, facit	xij sc. vj d.gr.
Willem Pieters f., daer Cant in woent, viij sc. vij d.gr. t.mete, tenet vj m. preter j quartier, facit	xlx sc. iiij d.gr. vj miten
Here Jacob, van der dwars dilven tser Arnds damme, v sc.gr. t.mete, tenet ij½ m. l r., facit	xij sc. iiij d.gr.
Willen Oem, benoorden daer Willem Danyels f. woend, xxxvij d.gr. t.mete,	
tenet v m. preter j quartier, facit	xiiij sc. vij d.gr. xvij miten

Bette Heerkijns f., tWestergat, xxv d. gr. t. mete, tenet vij m. c r. facit xv sc. iij d. gr. j ster.
Lem die Hont, die meet daer die werf in leghet, iiij½ sc. gr. t. mete, tenet iiij m. preter ½ quartier,
facit xvij sc. v d. gr. vj miten
Hanne Pieters f., van der stelle noortwaert, vij sc. iij d. gr. t. mete, tenet vj m. ½ quartier, facit
xliij sc. iij d. gr. xxj miten
Harnoud Gillis f., van tserArnds damme tot Gillis lande, vij sc. vj d. gr. t. mete, tenet v m. l r., facit
xxxvij sc. ix d. gr.
Pieter Jans f., Gillis Symoens f. land oostwaert, vj sc. gr. t. mete, tenet iij m. xxv r., facit
xvij sc. vj d. gr.
Pieter Ouwen f., buten Welmeet, iiij sc. x d. gr. t. mete, tenet viij m. l r., facit
xxxix sc. v d. gr. ij ster.
Heynne Symoens f., vanden dike tot Pieter Jans f. land, ij sc. gr. t. mete, tenet iij m. l r., facit
vj sc. iij d. gr.
Willem Pieters f., van Pieter Jan f. lande tot Jan Wadden f. lande, xxxvij d. t. mete, tenet v½ m.,
facit xvj sc. xj d. ø gr.
Jan Wadden f., daer Jan Wadden f. in woend, xxxiiij d. gr. t. mete, tenet vj m. l r., facit
xvij sc. v d. gr. ij ster.
Clais Wellands f., den polre, ij sc. gr. t. mete, tenet j½ m. facit iij sc. gr.
Pieter Copal, vanden langhen weghe westwaert, v sc. j d. gr. t. mete, tenet vij m., facit
xxxv sc. vij d. gr.
Pieter Geilhannen f., van Pieter Bays weghe noortwaert, v sc. t. mete, tenet viij m. preter xxv r.,
facit xxxix sc. vij d. gr.
Lem die Hont, van Pieter Bais weghe zuutwaert, vij sc. j d. gr. t. mete, tenet viij m. l r., facit
lvij sc. x d. gr. iij miten
Heinric Pieters f., tusschen Jan Myen f. kinderen ende die gorssceed, viij sc. t. mete,
tenet v m. preter xxv r., facit xxxix sc. iij d. gr.
Coman Clais, tNieweland, iiij sc. iij d. gr. t. met, tenet ix m. preter j quartier, facit
xxxvij sc. ij d. gr. vj miten
Idem, Hughe Kervinx f. land, ter scuttinghen, iiij sc. t. mete tenet vij m. preter j quartier, facit
xxvij sc. gr.
Arnd Pieters f., bewesten langhen weghe, l d. gr. t. mete, tenet vij m. facit xxix sc. ij d. gr.

[fo.4]

Idem boosten den langhen weghe, v sc. gr. t. mete, tenet vij½ m. facit xxxvij sc. vj d. gr.

j Summa lxiiij lb. xix sc. iij d. gr. tor. x miten, valent m xxiiij lb. ix sc. x d. tor. j mite

Item ontfanghen van landpachte in Dreyscier

Colyn Hughen sone, xij m. preter ½ quartier, t. mete xl d. gr., facit xxxix sc. vij d. gr. tor.
Pieter Copal, ix m. preter j quartier, t. mete xxvij d. gr., facit xx sc. v d. gr.
Arnd Jacobs sone, xvij½ m. preter xl r., t. mete xxvij d. gr., facit xl sc. vj d. gr. vj miten
Hughe Copal, xvij m. x r., t. mete xxxj d. gr., facit xliij sc. gr.
Jan Hughen sone, xij½ m. ½ quartier, t. mete xxxiiij½ d. gr., facit xxxvj sc. iij d. gr. xiiij miten
Witte Hanne Costijns ff., xiiij½ m. lxxv r., t. mete xxvij d. gr., facit xxxiiij sc. iij d. gr. j mite
Wouter Jans sone, xij m. preter xxv r., t. mete xxx d. gr., facit xxix sc. ix d. ø gr.

Pieter Gillis sone, $v\frac{1}{2}$ m. l r., t.mete xxx d.gr., facit	xvj sc. vj d.gr. j ster.
Idem xij m. x r., t.mete iij sc.gr., facit	xxxix sc. j d.gr. iij miten
Kerstiaen Danckaerds sone, xvij m. preter xv r., t.mete xxxv d.gr. ij ster., facit	liij sc. iij d.gr. v miten
Hughe Alaerds sone, xiiij m. xxv r., t.mete ij sc.gr., facit	xxvij sc. ij d.gr.
Jan Waddyns sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter xx r., t.mete xxxvij d.gr., facit	xxxij sc.gr. xj miten
Bette Heerkijns sone, x m. preter xv r., t.mete xxx d.gr. j ster., facit	xxv sc. j d.gr. xx miten
Harnoud Gillis sone, xj m. c r., t.mete xxxij d.gr., facit	xxx sc. ij d.gr. ij ster.
Jan Waddijns sone, $v\frac{1}{2}$ m. lx r., t.mete xl d.gr., facit	xix sc.gr.
Heynne Symoens sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter $\frac{1}{2}$ quartier, t.mete xxxix d.gr. j ster., facit	xxxiiij sc.gr. iij miten
Pieter Waddijns sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter $\frac{1}{2}$ quartier, t.mete xxxix d.gr. j ster., facit	xxxiiij sc.gr. iij miten
Heynne Symoens sone, xvij $\frac{1}{2}$ m., t.mete xxvij d.gr. j ster., facit	xlj sc. j d.gr. ij ster.
Heynric Tand [Cand], xix m. preter xx r., t.mete xxvij d.gr., facit	xlj sc. vij d.gr. v miten
Hallinc Waddijns sone, viij m., t.mete xxvij $\frac{1}{2}$ d.gr., facit	xvij sc. iij d.gr.
Jan Stenaerd, $xv\frac{1}{2}$ m. preter $\frac{1}{2}$ quartier, t.mete xxxj d.gr. j ster., facit	xl sc. j d.gr. xvij miten
Pieter Pieters sone, vij m. j quartier, t.mete xxxiiij d.gr., facit	xx sc. vj d. ø gr.
Colyn Hughen sone, vij m. $\frac{1}{2}$ quartier, t.mete iij sc.gr., facit	xxj sc. iij d. ø gr.
Jan Costyns sone, xv m. [l] r., t.mete xxxv d.gr. j ster., facit	xlviij sc. vij d.gr. xxj miten
Jan Bette Huncx sone, xv m. l r., t.mete iij sc.gr. j ster., facit	xl sc. xj d.gr. j mite
Idem, xij m. xx r., t.mete xxix d.gr. j ster., facit	xxix sc. v d. gr. xxij miten
Willem Oem, xij m. preter xx r., t.mete xxxj d.gr. facit	xxv sc. ix d.gr. xix miten
Hallinc Kervinx sone, $xj\frac{1}{2}$ m., t.mete xxvj d.gr., facit	xxiiij sc. xj d.gr.
Heynric Tand [Cand], xij m. $\frac{1}{2}$ quartier, t.mete xxv d.gr., facit	xxv sc. iij d.gr. iij miten
Heynne Wouter Gheraerds sone, vij $\frac{1}{2}$ m. xxx r., t.mete xxvij d.gr. j ster., facit	xvij sc. xj d.gr. j ster.
Lem Pieters sone, xij m. j quartier, t.mete ij sc.gr. j ster., facit	xxvj sc. x d.gr. x miten
Danckaerd Jacobs sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter xxv r., t.mete xxxiiij d.gr., facit	xxix sc. vj d.gr. iij miten
Clais Jacob sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter xxv r., t.mete iij sc.gr., facit	xxxj sc. iij d.gr.
Idem, $x\frac{1}{2}$ m. preter xxv r., t.mete xxxiiij d.gr. j ster., facit	xxx sc. j d.gr. iij miten
Colyn Hughen sone, $x\frac{1}{2}$ m. preter xxv r., t.mete iij sc.gr., facit	xxxj sc. iij d.gr.
Heynne Wouter Gheraerd sone, xix m. v r., t.mete xxv d.gr. ij ster., facit	xl sc. viij d.gr. ij miten
[fo.4v]	
Boudiederic, vij $\frac{1}{2}$ m. l r., t.mete xxv d.gr. j ster., facit	xvj sc. ij d.gr. iij miten
Wouter Gheraerd, in Bouwenhil, iij m. preter lxxv r., t.mete xvij d.gr., facit	v sc. viij d.gr. iij miten
Kiel, Coman Clais ende Heynne Wouter Gheraerds sone, $xv\frac{1}{2}$ m., t.mete xxvij d.gr., facit	xxxvj sc. ij d.gr.
j Summa lx lb. ix sc. iij d.gr.tor. iij miten, valent ix ^o lxxvij lb. ix sc. vj d.tor.	

Item ontfanghen van gorshuren in Dreyscier

Boudyn Andries sone, Steenmeet	c xlij lb.tor.
Hughe Clais sone, Rietwaerd	lvij lb.tor.

Hughe Knuuts sone, Leckaerde	c vij lb. iiij sc.tor.
Heynne Symoens sone, den polre	lxij lb.tor.
Jan Hughen sone, tNieweland	xxxvj lb.tor.
Boudyn Andries sone, Rypaerds oord	lxij lb.tor.
Bette Heerkyns sone, van den wester gate tser Arnds damme	xxvij lb. xij sc.tor.
Colyn Hughen sone, Oostervreisen	xxxij lb. vj sc.tor.
Lem die Hont, van Bellaerde ten Wastergate	x lb.tor.
Bigghen sluus heft Jan Hughen sone ende esser man of	
Harnoud Andries sone, v waghe caes die waghe iiij sc. ix d.gr., facit	xix lb.tor.
ij Summa v ^o lix lb. ij sc.tor.	

III Summa van allen den renten die minen jonchere van Bloys verscenen
zyn in Dreyscier binnen den jare lvij^o vorseit loopt ij^m v^o l lb.xvj d.tor. j mite

+ Summa van allen den renten die minen jonchere van Bloys
verscenen zyn int land vander Tolne ende van Dreyscier
binnen den jare lvij^o vorseit loept v^m v^o xxvj lb. x sc. viij d.tor.

Dit zyn die renten die Aloud Jans sone reket ontfanghen van
myns joncheren goede van Bloys in Zootbevelant binnen den jare lvij^o
ende here Florens van Borselen here Heynric Buffels ende here Clays van
Caets waren. In den eersten ter Goes

Pieter Reyghers sone, beede molen ter Goes	iiij ^o lvj lb.tor.
vander hallen, xl stalle	xlviij lb.tor.
Soete Goedheynnen, die waghe	xlviij sc.tor.
Reylof Hughen sone, die coren mate ter Goes	x lb. xviiij sc. viij d.tor.

j Summa v^o xvij lb. vj sc. viij d.tor.

[fo.5]

Item ontfanghen ter Goes van tienden die heer Florens van Borselen was.

Coman Bette, boostervaerd, xij½ sc.gr. t.mete, tenet xvj½ m. facit	x lb. vj sc. iij d.gr.tor.
Jan Colyns sone in Baersdorp, xj sc. ij d.gr. t.mete, tenet xvj m., facit	viij lb. xviiij sc. viij d.gr.
Willem Clais sone, thalvedeel, xj sc. ij d.gr. t.mete, tenet xij m. j m. vels, facit	vj lb. xv sc.gr. iiij miten
Symoens Mychiels sone, tvolledeel, xj sc. ij d.gr. t.mete, tenet 24 m. ij m. vels, facit	xiij lb. x sc.gr. j ster.
Harnoud Luc, mit Spane, xiiij sc. iij d.gr. t.mete, tenet v m. l r., facit	iiij lb. viij sc. v d. ø gr.
Jan Slabbaerds sone, tNiewelandekijn, den hoop omme	vj sc.gr.

ij Summa xliij lb. iiij sc. v d.gr.tor., valent vj^o xcj lb. x s. viij d.tor.

Item ontfanghen van landpachte ter Goes dat heer Florens van Borselen was.

Clais Goede Willems sone, j m. xc r.	xlviij sc. iiij d.tor. ij miten
Danckelin Langhe Heynnen sone, j m.	xxxviij sc.tor.
Hanne Colyns sone, iiij m. xxj r.	xvij lb. xvij d.tor. ij miten
Soete Pieter Bas, j hofstede	xiiij sc. iiij d.tor.
Heer Tielman, j hofstede	xiiij sc. iiij d.tor.
Colyn Prancke, j hofstede	xiiij sc. iiij d.tor.
Clais Heynnen sone, j hofstede	xiiij sc. iiij d.tor.

iiij Summa xxiiij lb. xvj d.tor.

Item ontfanghen van landpacht tser Heynrixkinderen dat heer Clais van Caets was.

Willem Willems sone, vj m. xx r.	ix lb. vij sc. viij d.tor. ij miten
Boudyn Slabbaerds sone, vij½ m. preter xxv r.	xv lb.tor.
Lam Reylofs sone, v m. preter l r.	viij lb. iiij sc. iiij d.tor.
Meeus Langhe Heynnen sone, j½ m. l r.	ij lb. xvij sc. viij d.tor. ij miten
Jan Pieters sone, ij m. preter x r.	iiij lb. xj sc. viij d.tor. j mite
Jan tser Allaerds sone, iiij m. preter xl r.	ix lb. v sc. vj d.tor. j mite
Hughe Veynood, v m. preter xc r.	viij lb. xv sc. viij d.tor.
Lem Willems sone, vij m.	xvij lb. xix sc. iiij d.tor.
Meeus Langhe Heynnen sone, v½ m. l r.	ix lb. xvj sc. iiij d.tor. ij miten
Pieter Langhe Heynnen sone, ij m. l r.	iiij lb. xxij d.tor.
meester Pieter Zand, iiij m. preter j quartier	viij lb.tor.
Pieter Voerlieven sone, iiij½ m. xv r.	viij lb. xix sc. x d.tor.
Heynric Danckaerds sone, ij½ m. preter x r.	iiij lb. xiiij sc. ij d.tor. j mite
Willem Langhe Heynnen sone, j m. lv r.	iiij lb.tor. ij miten
Lam Reylof sone, iiij ^c r.	iiij lb. vij sc. x d.tor.
Everaerd Jans sone, ij m. xl r.	vj lb. xij d.tor. ij miten
Hughe Boudyns sone, ij ^c r.	xxxij sc.tor.
Jacob Jans sone, v½ m. x r.	x lb. vj sc. vj d.tor. j mite
Wissen Wyf uten Poele, iiij ^c r.	xliij sc. viij d.tor.

[fo.5v]

Item van landpacht ontfanghen in Cloetinghen.

Inghel Jeuden sone, ij½ m. xxxj r.	vj lb. v sc. vj d.tor.
Danckaerd Heynrix sone, v m. preter xlv r.	v lb. v sc. ix d.tor.

iiij Summa cxlix lb. xvij sc. vj d.tor. ij mite

Item ontfanghen die renten boosten Ierseke in Steelvliet, Hinclijnoord ende in den Broec, die here Heynric Buffels waren.

Pieter Lems sone, voer tsandorp, xj sc. vij d.gr. t.mete, tenet ij m. preter xx r., facit	xxij sc. iiij d.gr. xviiij miten
Diederick Hughen sone, achter tsandorp, ix sc.gr. t.mete, tenet iiij½ m. vij r., facit	

Pieter Duvelanders f., Cole Heynnen f. hoec, xj sc. j d.gr. t.mete, tenet v m. ½ quartier, facit	xxxj sc. viij d.gr. vj miten
Lem tserHeynrix f., anden noordwech, ix½ sc.gr. t.mete, tenet ij m. lxx r., facit	lvj sc. ix d.gr. xv miten
Clais Duvelanders f., toosterland, ix sc. iij d.gr. t.mete, tenet iiij m., facit	xxj sc. ij d.gr. xiiij miten
Hughe van der Nissen, toudeland, ix sc.gr. t.mete, tenet iiij° xxxv r., facit	xxxvij sc.gr.
	xiiij sc.gr. xx miten
Clais Heynne, tniewelandekijn, iij sc.gr. t.mete, tenet j m. l r.,	facit
	iij sc. vj d.gr.
Colyn Jans sone, tsudland, ix sc. ix d.gr. t.mete, tenet v m. lxxxix r., facit	
	lj sc. viij d.gr.
Clais Hughen f., tser Pieterspolre, ix sc. xj d.gr. t.mete, tenet vj½ m. xxxvj r., facit	
	iij lb. v sc. viij d. ø gr.
Hogheland, tsMarles ambocht, viij sc. viij d.gr. t.mete, tenet iij m. xij r., facit	
	xxvj sc. v d.gr. j ster.
Idem achter Pieter Hannen soens, ix sc.gr. t.mete, tenet iij m. c xxv r., facit	
	xxx sc. ix d.gr.
Lem die Wreede, Manshoec, xj sc. j d.gr. t.mete, tenet iij m. vj r., facit	
	xxxiiij sc. v d.gr. xviiij miten
Hanne Gheraerds sone, die vere in den Broec	xvij sc.gr.
Clais Cobe, die vere in Hinclijnnoord	viij sc.gr.

v Summa xx lb. xviiij sc. viij d.gr. xiiij miten, valent iij° xxxiiij lb. xix sc. iiij d.tor. ij miten

III Summa van allen die renten die minen jonchere van Bloys versce-
nen zijn in Zootbevelant binnen den jare lvij° vorseit lopen m° vij°
xvij lb. xv sc. viij d.tor. j mite

Dit es dat Aloud Jans sone reket ontfanghen van mijns jonc-
heren goede van Bloys in Borselen binnen den jare lvij° vorseit

Hanne die Coninc, die mole te Monstre	ij° lxxx lb. xvj sc.tor.
Hannekyn Hanne Clais ff., die mole in Thevic	lxxxij lb. viij sc.tor.
Alaerd Rosen sone, die vere tAssenburch	xij lb. viij sc.tor.
Pieter Beuden sone, die vere te Wale	xj lb. iiij sc.tor.

j Summa iij° lxxxvj lb. vj sc.tor.

[fo.6]

Item ontfanghen van tienden in Borselen.

Jan Willouts f., Arnd Ganskijns park, lv d.gr. t.met, tenet xij m. j quartier, facit	
	lvj sc. j d.gr. xviiij miten

Louwer Wouters f., benoorden Cleewen damme, vj sc. viij d.gr. t.mete, tenet ix m. preter l r.,
 facit lvij sc. x d.gr. ij ster.
 Clais Pieters f., den ghemeen tiende, vj sc. vij d.gr. t.mete, tenet xvj m. preter xxv r., facit
 v lb. iiij sc. ix d.gr. x miten
 Symoen Hughen f., Zoete Clais park, v sc. vij d.gr. t.mete, tenet xvj½ m., facit
 iiij lb. xij sc. j½ d.gr.
 Willem Willems f., Troyen park, iiij sc. vij d.gr. t.mete, tenet xxiiij m. c r., facit
 v lb. vj sc. xj d.gr. j ster.
 Pieter Andries f., Zellincpolre, v½ sc.gr. t.mete, tenet ix m. preter xxv r., facit
 xlj sc. j½ d.gr.
 Boudekijn Oessen f., tCleentiendekijn, x sc. vij d.gr. t.mete, tenet vij m. preter j quartier, facit
 ij lb. xj sc. v d.gr. vj miten
 Pieter Druut, Knuuts park, viij sc. ix d.gr. t.mete, tenet viij m. xxv r., facit
 ij lb. x sc. viij d.gr. xvij miten
 Alaerd Porrewaghen, benoorden Alouds dorp, viij sc. v d.gr. t.mete, tenet xiiij m. preter xxx r.,
 facit v lb. xvj sc. xj d.gr. xxij miten
 Willem Lambrechts f., Jan Mychiel f. park, ix sc, j d.gr. t.mete, tenet xij m. c r. facit
 v lb. xij sc.gr. j ster.
 Hanneken die Coninc, den zuuttiende, vij sc. ij d.gr. t.mete, tenet xiiij m. preter j quartier, facit
 iiij lb. xvij sc. vj d. ø gr.
 Gillis Zunaerd, Zunaerds park, iiij½ sc gr. t.mete, tenet vij m. preter l r., facit
 xxiiij sc. xj d.gr.
 Pieter Hughen f., den lam tiende tstic ij½ d. ghesellen liij lammeren, facit
 viij sc. v d.gr. vj miten

ij Summa xlviij lb. x sc. j d.gr.tor. iiij miten, valent vij^o lxxvj lb. xvij d.tor. j mite

Item ontfanghen van landpachte te Monstre dat heer Florens van Borselen was
 ende in ghinc te Bamisse^o int jaer lvj^o ende zal duren vij jaer.

Pieter Boudijns sone, iiij½ m. preter ½ quartier	ix lb. xvij sc. iiij d.tor.
Karstiaen Gillis sone, viij½ m. preter j quartier	xvj lb. xv sc.tor.
Pieter Wouters sone, x m. preter l r.	xvij lb. vij sc.tor. ij miten
Pieter van der Sluus, v m. preter xxv r.	ix lb. ij sc. vj d.tor. j mite
Hervaerd Jans sone, Troyen en den ommeloep	xx lb. xvj sc.tor. j ster.
Mychiel Loevijns sone, vj m. preter xlv r.	xj lb. xij sc. viij d.tor.
Jonghe Pieter Heynmans sone, v quartier v r.	xxx sc. ij d.tor. ij miten
Clays Witteman, ij m. xv r.	lij sc. x d.tor. j mite
Pieter Splinter, ij½ m. preter xxv r.	xlviij sc. iiij d.tor.
Hannekijn Willouds sone, vj m.	vij lb. iiij sc.tor.

ij Summa c lb. viij sc. ij d.tor.

Item ontfanghen van landpachte te Monstre dat heer Clais van Caets was.

Pieter van der Sluus, iiij½ m. xlv r.	xj lb. xij sc. vj d.tor.
---------------------------------------	--------------------------

Louwer Wouters sone, ij½ m. preter ½ quartier
Oudehanne die Coninc, iij½ m. ½ quartier
Pieter Willem Oerkeijns sone, iij½ m. preter xv r.
Pieter Koolman, j½ m. lx r.
Karstiaen Gillis sone, v m. preter lx r.
Idem, viij½ m.
Idem, j½ m. preter v r.

vj lb. iij sc. vj d.tor.
vj lb. v sc. viij d.tor.
vij lb. xj sc. viij d.tor. ij miten
xliij sc. ij d.tor. j mite
vij lb. xvj sc. viij d.tor. ij miten
xij lb. xvij sc. viij d.tor.
xlvj sc. vj d.tor.

[fo.6v]

Idem, iij m. preter ½ quartier
Kateline Jan Heynrix soens, ij½ m. preter ½ quartier
Hugheman Wille Boeyen sone, ij m. preter v r.
Karstiaen Gillis sone, ij m. xcv r.
Mychiel Loevijns sone, ij m. preter xlv r.
Pieter van der Hille, iij m. xxx r.
Mathys Mychiels sone, j m.
Hughe Colijns sone, iij m. l r.
die papelike provende, ½ quartier omme

vj lb. iij sc.tor.
liij sc. x d.tor.
iij lb. iij sc. vj d.tor. ij miten
iij lb. xij sc. viij d.tor.
ij lb. xix sc. ij d.tor. j mite
vj lb. xij sc. ij d.tor. ij miten
xx sc.tor.
vij lb. iij sc. iij d.tor. ij miten
viij sc.tor.

iij Summa xcij lb. ix sc. viij d.tor.

Item ontfanghen van landpachte dat heer Florens van Borselen was.

Jan Mont, vj m. preter ½ quartier
Jan Colyns sone, xiiij m. c r.
Jan Porrewaghen, v m. xxv r
Jan Boudijns sone, viij m.
Pieter Here, xj½ m. preter xx r.
Heynne Zunaerd, vij½ m. preter x r.
Lem Alaerds sone, x m. j quartier
Willout Arnds sone, xiiij½ m. preter ½ quartier

iij lb. xiiij sc.tor.
xvij lb. iij sc.tor.
ix lb. iij sc.tor.
xv lb. ix sc. iij d.tor.
xij lb. iij sc. x d.tor. ij miten
vij lb. ix sc. iij d.tor.
xiiij lb. xiiij sc. iij d.tor.
xv lb. xvij sc. iij d.tor.

v Summa xcv lb. xiiij sc. ij d.tor. ij miten

Item ontfanghen van landpachte in Thevic dat heer Clais van Caets was.

Jan Beudijns sone, iij m. preter lxxx r.
Jan Colijns sone, iij½ m. preter xx r.
Pieter Here, v m. ½ quartier
Idem, den dije omme
Gillis Zunaerd, vij m. preter lx r.
Hanne die Vlaminc, iij m. xc r.
Willekijn Willouds sone, vij½ m. lx r.
Willout Arnds sone, ij m. preter x r.
Idem, den dije ende tscor omme

v lb. iij sc. viij d.tor.
iij lb. xvj sc. x d.tor. ij miten
v lb. ix sc. iij d.tor.
x sc. viij d.tor.
vij lb. v sc.tor. j mite
iij lb. xix sc. ij d.tor.
xiiij lb. xvij sc. ij d.tor. ij miten
xlj sc. x d.tor. ij miten
vj lb.tor.

Hanne die Copere, v m. lx r.
Lem Mychiels sone, ij m. lxxx r.
Hughe die Copere, xj½ m. xxv r.
Clais die Coninc, xvij½ m. preter x r.
Heynne die Vlaminc, j½ m. xxx r.
Hughe Knuut, iij m. preter j quartier
Gillis Zunaerd, vj m. lxx r.
Heynne Zunaerd, j½ m. lx r.

vj lb. xix sc.tor. ij miten
xlviij sc. iiij d.tor.
xv lb. viij sc. x d.tor. j mite
xxiij lb. xvij sc. iiij d.tor. ij miten
xxix sc. x d.tor.
vj lb. iiij sc. viij d.tor.
vj lb. iiij sc. viij d.tor.
xxvj sc.tor.

[fo.7]

Clais Lems sone, iiij½ m. preter xxxviij r.
Hannekijn Kovalaerd, ij½ m. preter xx r.

vj lb. viij sc. iiij d.tor.
v lb. xvj sc. viij d.tor. ij miten

vj Summa c xxiiij lb. ix sc.tor. ij miten

Item ontfanghen van landpachte te Coudorpe, ter Heernissen ende ter Oostkerke dat heer Florens van Borselen was.

Hanne Mane sone, ix m. v r.
Idem, xiiij½ m.
Willem Gillis sone, v½ m.
Symoen Pieters sone, l m. preter c r.
Jacob Mayen, die vijfzooden, omme
Erenboud Karstiaens sone, vij m. lx r.
Willem Gillis sone, iiij m. lx r.
Lyedem, xj m. preter x r.
Heynne Jonghe, iij m. preter xiiij r.
Idem, ij m. preter xlv r.
Jan Bollaerd, tmolenwater, omme
Pieterkijn die Ram, xxix½ m. xxiiij r.
Pieter Pieters sone, vj½ m. xx r.
Lem Doedijns sone, j½ m. xxx r.
Jacob Pieters sone, twerf, omme
Pieter die Winter, iiij½ m. preter xxv r.
Kateline Jan Heynric soens, vj½ m. xc r.

x lb. xvij sc.tor. j mite
xiiij lb. x sc.tor.
vj lb. xv sc. viij d.tor.
lj lb. vj sc.tor.
xxx sc.tor.
vj lb.tor.
v lb. iij sc. vj d.tor. ij miten
xv lb. vij sc.tor. j mite
lix sc.tor.
xxxvij sc.tor.
xxviij sc.tor.
xxxvij lb. ix sc. iiij d.tor. ij miten
xij lb. v sc. ij d.tor.
liij sc. iiij d.tor.
iij lb. viij sc.tor.
viij lb. xvj sc. viij d.tor.
vij lb. xiiij sc. viij d.tor.

vij Summa c lxxxix lb. viij d.tor.

Item ontfanghen van landpachte in Zeellinghen.

Hannekijn Mychiels sone, iiij½ m. xx r.
Hannekyn die Copere, iiij½ m. v r.
Jan die Vlaminc, iiij m. preter xxviij r.
Pieter Pieter Andries ff., v m. preter j quartier
Lem Willouds sone, vj m. preter j quartier

iij lb. vj sc. vj d.tor. j mite
iiij lb. xvj d.tor.
iij lb. vij sc. viij d.tor. j mite
iiij lb. xv sc.tor.
iiij lb. xij sc.tor.

Clais Lems sone, ix m. preter xxxviii r.	vij lb. xiiij sc. x d.tor.
Hannekijn Danen sone, iij m. iij r.	ij lb. xiiij sc. ij d.tor.
Willoud Arnds sone, ij m. preter xxv r.	xxx sc. viij d.tor.
Heynne Mandē, iij m. preter lx r.	iiij lb. viij d.tor. ij miten
Lem Mychiels sone, iij m. preter l r.	xl v sc. iij d.tor.
Lem Clais sone, v m. j quartier	iiij lb. xiiij sc. iij d.tor.
Jan Willems sone, j m.	xxvj sc. viij d.tor.

vij Summa xliij lb. viij sc. iij d.tor. j mite

V Summa van allen den renten die minen jonchere van Bloys
verscenen zijn in Borselen binnen den jare lvij^o vorseit lopen
[doorgehaald: m^o vii^o lxx iij lb. xj sc. iij d.tor. ij miten]
m^o viij^c x lb. vij sc. x d.tor.

[fo.7v]

Dit es dat Aloud Jans reket ontfanghen van mijns joncheren goede
van Bloys in Walgheren binnen den jare lvij^o vorseit.

Franchē Pietersd sone, den tiende te Welsinghen	c lxx lb.
Willem Sijs sone, den tiende op tscor	lxxx lb.tor.
Hanne Lieve, die mole tserAlaerdskerke, die weke ij sc.gr. j ster., facit	lxxxiiij lb. vij sc.tor. ij miten
Hanne Clais sone, die vere te Welsinghen	xxxvij sc. vj d.tor.
Pieter Willems sone, den vlastiende	xxxvij sc.tor.
Die Grave mijns joncheren jaer renten	c lxxiiij lb. ix sc. ij d.tor.

j Summa v^o xij lb. xj sc. viij d.tor. ij miten

Item ontfanghen van landpachte te Welsinghen

Joseph die Coster, ij hofsteden	xxvij sc. ix d.tor.
Idem, twerf	xl sc.tor.
Aechte Jans dochter, ij hofsteden	xiiij sc.tor.
Wouter Jans sone, j hofstede	vij sc. ij d.tor.
Wivijn tsCosters dochter, ½ hofstede	iiij sc. vj d.tor.
Heynric Doede, j hofstede	x sc.tor.

Item van landpachte tserAllaerdskerke, ter Gapinghen ende in Popkijnburgh

Louwer Zoete Hughen sone ende Gillis Hadden neve, iij½ m. preter xxx r.	x lb. ij sc. v d.tor.
Clais Badelach Hannen sone, ij½ m.	iiij lb. xvij sc. vj d.tor.
Andries Jacob sone, v m.	viij lb. x sc.tor.
Doedijn Willem Aloud soens neve, ij½ m.	iiij lb. xvij sc. vj d.tor.
Hughe Jans sone, ij m.	iiij lb. xvij sc.tor.

heer Jan Heynrix sone, j hofstede	xv sc.tor.
Willem Witten sone, twerf ter Gapinghen	xix sc.tor.
Pieter Symoen sone, j m. xv r.	iiij lb. ij sc.tor.
Boudyn Heynrix sone, iiiij ^o r.	xlviij sc.tor.
Idem, twerf	xviiij sc.tor.
Hughe die Wever ende Lysbet Vrients wedewe, j hofstede	xij sc. vj d.tor.
Pieter Cox wijf, j hofstede	v sc. vj d.tor.
Hughe Lieve Alaerds sone, j hofstede	xiiij sc. iiiij d.tor.
Willem Domas sone, Martijns hofstede	iiij lb.tor
Jacob Domaes sone, twerf ter Gapinghen	xlx sc.tor.
ij Summa liij lb. viij sc. ij d.tor.	

Item ontfanghen van landpacht ter Hoghe dat heer Heynrix Buffels was.

Arnd Grote neve, x½ m. vj r.	xviiij lb. xix sc. ij d.tor.
Lem Daenkyn, vj m. xlv r.	xij lb. xviiij sc. iiij d.tor.
Joes Heynne Hughen ff., j hofstede	xxxij sc. viij d.tor. j mite
Wouter Cop, j½ m. preter xxv r.	iiij lb. viij sc.tor.

[fo.8]

Hugheman Heynnen sone, iiij m. preter c r.	v lb. vj sc. viij d.tor.
Heynne Goede neve, iiiij m. preter xxx r.	vij lb. viij sc. iiiij d.tor.
Heynne Kalleman, iiij m. xxv r.	v lb. xj sc.tor.
Pieter Lems sone, ij½ m. xxv r.	viij lb. vij sc. xj d.tor.
Symoen Heynnen sone, iiiij m. lxxvj r.	x lb. viij sc. v d.tor.
Martijn Harnouds sone, vj m. preter j quartier	xij lb. xiiij sc.tor.
Pieter Katelinen sone, iiiij½ m. lxxxj r.	ix lb. x sc. x d.tor.
Badelach Hannen Hughe Lieven soens, j m. xx r.	xxxviiij sc. ij d.tor.
Jan Jonxin, iiij m.	v lb. v sc.tor.
Clais Pieters sone, den visch viver, v m.	ix lb. ij sc. vj d.tor.
Coppyn Heynkijns sone, iiij m. c r.	vj lb.tor.
Lammijn meester Willems sone, v m. c r.	x lb. ij sc. viij d.tor.
Idem, iiij m. vij r.	vj lb. xiiij sc. j d.tor.
Heynne Everdey, iiij m. vij r.	vj lb. xiiij sc. j d.tor.
Coppen Heynkijns sone ende Heynne Goede neven sone, iiij m. vij r.	vj lb. xiiij sc. j d.tor.
Alaerd meester Willems sone, iiij m. lviij r.	v lb. v d.tor.
Heynne, vij quartier xiiij r.	iiiij lb. xj d.tor.
Idem, j½ m. preter xxiiij r.	iiij lb. viij sc. tor.
Pieter Heynrix sone, j½ m.	liiij sc.tor.
Heynric Mandé, viij m. lx r.	xiiiij lb. xv sc. ij d.tor. j mite
Pieter van der Hole, ½ m. xxv r.	xx sc.tor.
Rode Hannekyn ende Hanne Daenkijn, ij m. xxx r.	iiiij lb. xiiij sc. vj d.tor.
Lysbet Pieter Jans soens wedewe, iiiij m. preter c r.	vj lb. viij sc. iiiij d.tor.
Clais Hughe Eynouds ff., j cleen meedekijn	ij lb. iiiij sc.tor.
Pieter Wouters sone, vij quartier	iiiij lb. xvj sc. ix d.tor.

Jan van Coudekarke, iiij½ m.	vij lb. viij sc. vj d.tor.
Doedyn Penninc, iiij m. xxv r.	vj lb. ij sc. vj d.tor.
Hughe Heynmans sone, iij quartier	xxviij sc.tor.
Domaes Domaes Jacobs ff., j m.	xx sc.tor.
Hughe ende Pieter van der Muden, iiij m. preter xxv r.	vij lb. xvij sc.tor.
Heynne Graefkyn, ½ m.	xviij sc.tor.
meester Clais Dullaerd, den moer achter Mathys Arnd soens, ij m. c r.	iiij lb. iiij sc.tor.
Jan Braem, vij m. x r.	xj lb. xvij sc.tor.

iiij Summa ij^o xxxix lb. x sc. x d.tor. ij miten

VI Summa van allen den renten die minen jonchere van Bloys verscenen zijn in Walgheren binnen den jare lvij vorseit lopen viij^o iiij lb. x sc. x d.tor. j mite

[fo.8v]

Dit es dat Aloud Jans sone reket ontfanghen van mijns jonc heren goede van Bloys in Noortbevelant binnen den jare lvij^o vorseit

Hughe Domaes sone, den tiende te Wissenkerke, vj sc. ix d.gr. t.mete, tenet x m., facit	liij lb.tor.
---	--------------

Symoen Mychiels sone, den tiende te Caets, v sc. v d.gr. t.mete, tenet vj½ m., facit	xxviij lb. iij sc. iiij d.tor.
--	--------------------------------

Heynne Pieters sone, Boys tiende, den hoop omme	iiij lb.tor.
---	--------------

Jan Symoen sone, den tiende op Hamerstede, den hoop omme	xxxiiij sc. viij d.tor.
--	-------------------------

Lem Alisoens sone, die vere in Campen	xxvj sc.tor.
---------------------------------------	--------------

j Summa lxxxix lb. iiij sc.tor.

Intem ontfanghen van landpachte in Noortbevelant

Symoen Domaes sone, tGhellant, vij m. lx r.	vij lb. iiij sc.tor.
---	----------------------

Idem, tdarinc meedekijn, j½ m. xxx r.	iiij lb. ij sc. v d.tor.
---------------------------------------	--------------------------

Idem, in Campen, xxj m. xxv r.	xxv lb. xv sc. viij d.tor.
--------------------------------	----------------------------

Idem, in den polre, vj m. c. r.	vj lb. x sc. viij d.tor.
---------------------------------	--------------------------

Hughe Ellis sone, v m. lv r.	vj lb. xiiij sc. ix d.tor.
------------------------------	----------------------------

Jan Hughen sone, iiij½ m. x r.	vj lb. xiiij sc. ix d.tor.
--------------------------------	----------------------------

Hughe Paepkijns sone, vij m. xv r.	xiiij lb. xv sc. vij d.tor.
------------------------------------	-----------------------------

Pieter die Cruder, iiij½ m. preter x r.	vj lb. v sc. j d.tor.
---	-----------------------

Hughe Ellis sone, ij m. lxij r.	iiij lb. xiiij sc. iij d.tor.
---------------------------------	-------------------------------

Idem, iij m. preter xxv r.	v lb. x sc. x d.tor.
----------------------------	----------------------

Clais Gillis sone, ij½ m. preter xxv r.	iiij lb. vij sc.tor.
---	----------------------

Jan Hamers sone, j m. x r.	xlj sc. ij d.tor.
----------------------------	-------------------

Hughe Veroeven neve, j m. ij r.	xxv sc.tor.
---------------------------------	-------------

Heynkyn Brisijl, j m.	xxv sc.tor.
-----------------------	-------------

Lem Alisoens sone, j m.
Lem uten Gasthuse, ij hofsteden

xl sc.tor.
xxiiij sc.tor.

ij Summa xcviij lb. ix sc. ij d.tor.

VII Summa van allen den renten die minen jonchere van Bloys
verscenen zijn in Noortbevelant binnen den jare lvij^o vorseit lopen
c lxxxvj lb. xiiij sc. ij d.tor.

Summa summarum van allen den zekeren renten die minen jonchere van Bloys verscenen
zijn in Zeeland waer dat zi zijn gheleghen van sente Jans misse midden
zomer int jaer lvij^o tot sente Jans misse midden zomer toe int jaer lviiij^o
lopen x^m xlv lb. xviiij sc. ij d.tor. ij miten.

Totalis summa van allen den ontfanghe dat Aloud Jans sone ontfanghen
heft van mijns joncheren goede van Bloys in Zeeland binnen den jare
lvij^o vorseit, lopen xv^m ij^o lxix lb. ij sc. iij d.tor. ij miten.

[fo.9]

Dit es dat Aloud Jans sone reket uut ghegheven van mijns joncheren
goede van Bloys in Zeeland, als van zekeren renten, pacht, leen ende anders
oncost dat jaerlix uten goede gaet, van sente Jans misse midden zomer int
jaer lvij^o tot sente Jans misse inden zomer toe int jaer lviiij^o

In den eersten bi mijns joncheren brieven ghegheven ter Tolne op sente Andries
avont⁷ int jaer lvij^o, iij^m c Bruxe ende Antwerpse scilde tstic voer xxiiij sc.tor., facit
iij^m ix^o xx lb.tor.

Item bi mijns joncheren brieven ghegheven te Landresys op sente Pieters ende sente
Pauwels dach⁸ int jaer lviiij^o, iij^m lxxxiiij Bruxe ende Antwerpse scilde ende xx Vlaem-
sche grote, tstic vanden scilde voer xxiiij sc.tor., facit iij^m vij^o lb. xij sc.tor.

Item bi mijns joncheren brieven ghegheven Tordrecht xx daghe in die oeghst maent⁹
int jaer lviiij^o, ij^o lx mottoene, tstic voer xxviiij sc.tor., Ende ij^o Bruxe ende Antwerpse
scilde, tstic voer xxiiij sc.tor., facit vj^o iij lb.tor.

Item bi myns joncheren brieven ghegheven Tordrecht onser vrouwen avende¹⁰ in
september int jaer lviiij^o, iij^o Bruxe ende Antwerpse scilde, tstic voer xxiiij sc.tor., facit
iij^o lx lb.tor.

Item bi mijns joncheren brieven ghegheven tot Scoenhoven des anders daghes in
October¹¹, xj^o Bruxe ende Antwerpse scilde, tstic xxiiij sc.tor, valent
xiiij^o xx lb.tor.

I Summa van allen voerscreven brieven x^m ix^o iij lb. xij sc.tor.

Dit es dat Aloud Jans sone reket uutghegheven in leenne binnen
den jare van lvij^o vorseit.

In den eersten Sente Oeden in Roden van aerfleenne xij sc.tor.
Sente Gheerden, van haren rechte xvj d.tor.
Den heren van Ouden Monstre, van tienden pachte in Spiervliet ij sc.tor.

Item plaghen die vorseiden heren jaerlix te hebbene van tiende pachte op tscor,	v sc. viij d.tor.
Item van der tienden besuden Reymerswale,	x sc. viij d.tor.
Item van Pieters tiende van Cruninghe,	ij sc. ij d.tor.,
Item van der tienden in Portvliet	vj lb. xiiij sc. iiiij d.tor.
Ende nu van ij jaren niet betaelt en es over mits dat sijt niet en willen ontfanghen ende segghen dat die vorseide tiende je- ghens hem verbeurt es omme dat ment binnen den jare na mijns heren doot niet an hem luden en versochte.	
Heer Witte van sire capelrien ter Tolne	xxv lb.tor.
Der costerien ter Tolne	xxxiiij sc.tor.
Willem van sinen wedden vanden huse ter Tolne	iiiij lb.tor.
der karken van Scakersloe van tienden pachte in Beudelihoec	ij sc.tor.
Clais van Scouden, vanden swanen te hoedene	xxiiij sc.tor.
[fo.9v]	
dat die swanen te wintre costen te voedene	lvj sc.tor.
Item dat jaerlix gaet uten goede van Portvliet	
Den heilghen gheest in Portvliet, ij zeve ghersten	vj lb. xij sc.tor.
Hollander van Reymerswale ende zijn broedre	ij ^c lb.tor.
Den zelve van haren bursleenne	xxxvj sc.tor.
heren Boudine van Reymerswale ende zijn broedre	xxiiij sc.tor.
Willem Willems sone ende zijn broedere ½ marc	xij sc.tor.
Jan Clais sone, van leenne	xxxvj sc.tor.
Lam Clais sone, van leenne	xxxvj sc.tor.
Clais Juff[r]eit soens kinden, ½ marc	xij sc.tor.
Jan Vrousten sone, van leenne	ij lb.tor.
Jan Godevaerds sone van Duvennee ende zijnen broedre ¹²	xxxvj sc.tor.
Clais Pieters sone, van leenne	ij lb.tor.
Gillis Jans sone, van leenne	ij lb.tor.
Jan vander Kreke, van leenne	ij lb.tor.
Melis van Valkenberghe, van leenne	ij lb.tor.
Willem Gillis sone, van leenne	iiij lb.tor.
Colyn Jans sone, van leenne	ij lb.tor.
Vaetscielt, van leenne ¹³	xx sc.tor.
Jonghe Jan Vrousten sone, van leenne	ij lb.tor.
Die scepenen in Portvliet dat si jaerlix hebben uter bede aldaer	liij sc. iiiij d.tor.
Die bede tinnene in Portvliet	iiiij lb.tor.
Jan Hughe Boudijns ff., die haelt van Oostervreisen	xvj lb. xiiij sc.tor.
Idem van sinen rechte in Westervreisen	x lb.tor.
Idem die hem ane ghecomen zyn van joncvrouwe Lisebetten in Steenmeet	iiiij lb.tor.
Gillis Heynnen soens kinden, van leenne	iiiij lb.tor.
Dabdisse van Lausdunen, die haelt van Rietwaerd	xxix lb.tor.

Heynric Buffel ¹⁴ , xvj deel van Rietwaerd	iij lb. xij sc. vj d.tor.
Idem, vj deel van Rypaerds oord	x lb. vij sc. viij d.tor.
Jan van Butteland van leenne	liij sc. iiij d.tor.
Symoen Pieter Hallinx sone, van leenne	ij lb.tor.
Den moencken van Afternake ¹⁵ , van aerfpachte in Walgheren	lij sc. vj d.tor.
Jan Forier, van lijfrenten	xx lb.tor.
Heer Symoen die bastaerd	xxx lb.tor.
Robrecht van Glinden, xxx oude scilde, tstic xxvij sc.tor., facit	xl lb. x sc.tor.
Jan den Blonde, xl Bruxe, van leenne, tstic xxiiij sc.tor., facit	xlviij lb.tor.
Den abt van Sente Pauwels ¹⁶ , van tiende pachte te Welsinghen	xij lb.tor.
Heer Rachen van Cruninghen, van leenne	xij lb. xij sc.tor.
Tot mire vrouwen van Byaumont jaerghetide ¹⁷	xl st.tor.
Den tiende in Portvliet te metene	ix lb.tor.
Den tiende boosten Ierseke te metene	ij lb. xvj sc.tor.
Hughe Heynnen soens kinden, vj deel van Ripaerds oord	vj lb.tor.

[fo.10]

Item dat jaerlix gaet ute heren Florens goede van Borselen.

Tsgraven rentemeester van tienden pachte in Borselen, Zootbevelant ende in Walgheren	xv lb. xvj sc.tor.
Idem van tienden pachte te Caets	xxxvij sc. iiij d.tor.
Den clooster van Waterlooose werve van heer Clais van Caets jaerghetide	xx sc.tor.
Der capelrien int ghashuus te Monstre	xxx sc.tor.
Der costerien te Monstre	xxxij sc.tor.
Der capelrien ter Goes	v lb.tor.
Den heilghen gheest in Thevic, ½ hoed rugchst	xxxij sc.tor.
heer Hughe Gouwers in Campen jaerghetide	xij sc. vj d.tor.
Jan Jans sone uut Duveland, van leenne novus est ¹⁸	ij lb.tor.

II Summa v^o lxxv lb. iiij sc. vj d.tor.

Dit es dat Aloud Jans sone reket utghegheven in alrehande forayne partielen binnen den jare Ivij^o vorseit. Inden eersten

Die rentemeester ende iij scepenen van Dreyscier varende in die Haghe tot Jacob Lisen sone in die weke na belokenen paeschen¹⁹ omme zyn ghelt van sinen lande in Dreyscier te betaelne dat ghecocht es ter capelrien behoef, ende de ghifte daer of tontfanghene voer die voersseide scepenen ende waren uut x daghe, overmits dat Jacob met mire vrouwen van Hollant²⁰ ghereden was tot [doorgehaald: Haerlem] Haemstelredamme ende wachten na hem v daghe haer hi cam xiiij lb. xvj sc.tor.

Item die rentemeester ridende te Langhersijs²¹ in die weke na sente Jans dach midden zomer²² mit ij^m scilden. Ende was uut viij daghe xiiij lb. viij sc.tor.

Item ter zelve tijt ende stede minen jonchere gheleent in Bruxe scilde, facit
iij lb. xij sc.tor.

Item die rentemeester ende Melis ridende tot Scoenhoven in die weke voer onser
vrouwen dach te half oeghste²³ alsoe mijn jonchere daer ontboden hadde ende
waren uut vj daghe, vertaerden
ix lb.tor.

Item heer Symoen²⁴ varende Tordrecht in die weke na onser vrouwen dach
te half oeghste mit iij^o lx mottoenen ende ij^o scilden, was uut vj daghe
iij lb. xij sc.tor.

Item costen die die brieve al omme in Zeeland te draghene daer mijn jonchere
heren Florense²⁵ mede wederseghede die beveelnisse die hi hadde van hem
xxiiij sc.tor.

Item heer Symoen varende Tordrech onser vrouwen avende in september
mit iij^o scilden ende was uut vj daghe
iij lb. xij sc.tor.

Item den rentemeester varende tot Scoenhoven in die weke voer Bamisse mit
xj^o scilden ende was uut vij daghe
vij lb.tor.

III Summa lvij lb. iiij sc.tor.

[fo.10v]

Dit es dat Aloud Jans sone reket uutghegheven bi Laureys Jans sone an mijns
joncheren goed van Bloys ter Tolne. Inden eersten an die mole te Portvliet
ant dorp in die weke na sente Jans dach²⁶ midden zomer meester Lauwe die den
hals al verplacte heecte ende die mole rechte, v daghe xxv d.gr. Item Bouden v da-
ghe xxv d.gr., Item xxv platen weghende lxx lb. elc lb. j d.gr., facit v sc. v d.gr. Item ij
bande om den asse tenden op die platen, elc v voete lanc, xj d.gr. Item iij^o plaet-
naghele, xij d.gr., Item die spille te verhalsene ende te verstaelne een jaer te waerne
xviiij d.gr. Item in die weke voer meye meester Lauwe die heecte ij daghe, x d.gr. Item
Boudijn ij daghe, x d.gr. Item Hughe ij daghe, x d.gr. Item om zoemlatten, xj d.gr. Item
j bosse, iij d.gr. Item j band om den bosse, vj d.gr. Item viij voete bande an die roe-
den ghebesicht, viij d.gr. Item vj^o heecysers, ix d.gr. Item ij^o laschysers, vj d.gr. Item die lat-
ten ter mole te mennene te twee vaerden, iij d.gr. Item stille staen vij daghe, v sc.
j d.gr. ix miten.

j Summa xxiiij sc. v d.gr. ix miten. Den groten voer xij d.tor., facit
xiiij lb. xij sc. iiij d.tor. j mite

Item uutghegheven an doude mole ter Tolne in die weke na sente Jans dach na den oeghst²⁷
meester Lauwe, die die mole van nieus verheecte, j nieuwen bus in dede ende elwaer be-
sich was, v daghe, xxv d.gr.
Item Boudijn, iiij daghe, xx d.gr.
Item j bus, iij d.gr.
Item j band om den bus, vj d.gr.
Item iiij hoepe an twindaes, viij d.gr.
Item v bande an die roeden, elc iij voete lanc, xv d.gr.
Item ij^o twivoudich laschysers, x d.gr. ij ster.
Item ij^o laschysers, v d.gr. j ster.

Item vj ^c heecysers,	x d.gr.
Item om zoem latten,	xj d.gr.
Item in die weke na Bamisse ²⁸ meester Lauwe, die j nieuwe melebac maecte, ij daghe,	x d.gr.
Item om hout ende naghele daer toe,	vj d.gr.
Item van ysere,	xj d.gr.
Item ij bande an den steegher,	vij d.gr.
Item j slot,	vj d.gr.
Item in die leste weke meye meester Lauwe, die heecte ende twiel steunde, ij daghe,	x d.gr.
Item j band an twiel,	ij d.gr.
Item iij ^c heecysers,	iiij d.gr.
Item c twivoudich laschysers,	v d.gr. j ster.
Item die cleynspillece te verhalsene,	xxv d.gr.
Item vij daghe stille staens,	vj sc. vij d.gr. xij miten.

ij Summa xxij sc. vj d.gr. xxj miten, den groten voer xij d.tor., facit
xiiij lb. ij sc. x d.tor. j mite

Item an die mole int Oudeland in die weke daer sente Matheeus dach ²⁹ in cam meester Lauwe, die die mole verheecte, j nieuwe porse in dede, j nieuwe windaes maecte, twiel versochte ende j nieuwe dore tymmerde, v daghe,	xxv d.gr.
Item Boudijn v daghe,	xxv d.gr.
Item Heynne, v daghe,	xxv d.gr.
Item ij hoepe an twindaes,	iiij d.gr.
Item om naghelhout,	iiij d.gr.
Item iij bande an die roeden,	xij d.gr.
Item die spille te verhalsene ende te verstaelne,	xvij d.gr.
Item j ^{1/2} twivoudich laschysers,	vj d.gr.
Item iij ^c heecysers,	vij d.gr.
Item vj ^c laschysers,	vij d.gr.
Item latten, poten ende al ander hout ter mole te voerne,	ij d.gr.
Item ij loghenpoten,	xxvij d.gr.
Item in die weke daer sente Katelinen dach ³⁰ in cam, meester Lauwe, die maecte j nieuwe hec ende dander drie versochte, ij daghe,	xv d.gr.
Item Bouden iij daghe,	xv d.gr.
Item om latten,	vij d.gr.
Item die latten ter mole te voerne,	ij d.gr.
Item v ^c heecysers,	vj d.gr.
Item in die weke daer sente Pieters dach in cam in zille ³¹ meester Lauwe, die j bus in dede, ij daghe,	x d.gr.
Item Bouden ij daghe,	x d.gr.
Item j bus,	ij d.gr.
Item j band om den bus,	vj d.gr.
Item om yser,	xij d.gr.

[fo. 11]

Item stille staen, vij daghe, facit

iiij sc. j d.gr. ix miten.

iiij Summa xxiiij sc. ij d.gr. ix miten, maken den groten voer xij d.tor.

xiiij lb. x sc. iiij d.tor. j mite

Item an die mole te Kalfsterte in die weke voer sente Magreten dach³², meester Lauwe die j nieuwe roede in dede ende die mole al heecte, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Boudijn, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Heynne, vj daghe,

xxx d.gr.

Item ij lassche an die roeden,

xij d.gr.

Item xvij voete bande an die roeden,

xviiij d.gr.

Item ij^c tvivoudich laschysers,

viiij d.gr.

Item iiij^c laschysers,

vj d.gr.

Item viij^c heecysers

viiij d.gr.

Item die roede van der Tolne ter mole te mennen,

vj d.gr.

Item om zoemlatten ,

vj d.gr.

Item die latten ter mole te mennen,

iiij d.gr.

Item in die weke daer sente Mychiels dach³³ in cam, meester Lauwe, die j nieuwe roede in dede ende die poten versettede, v daghe,

xxv d.gr.

Item Boudijn iiij daghe,

xx d.gr.

Item Heynne, iiij daghe,

xx d.gr.

Item ij bande an die roede,

ix d.gr.

Item c tvivoudich laschysers,

iiij d.gr.

Item v^c heecysers,

v d.gr.

Item tgrote yser te lengghene ende tcleenne yser te verstaerne,

iiij sc.gr.

Item stille staen, x daghe,

iiij sc. v d.gr. iiij miten.

iiij Summa xxviiij sc. v d.gr. iiij miten, den groten voer xij d.tor. facit

xvij lb. xiiij d.tor.

Item an die mole op Dalem in die weke daer sente Martijns dach³⁴ in cam, meester Lauwe, die j neuen steen op dede, die mole rechte, j nieuwe cupe maecte tsciveloep wende ende die mole al verheecte, v daghe,

xxv d.gr.

Item Boudijn, v daghe,

xxv d.gr.

Item Hanne Mond, vj daghe,

xxx d.gr.

Item j man die die mole onderdalf ende tmolenwerf hoechde, vj daghe,

ij sc.gr.

Item in die weke daer an, meester Lauwe vj daghe,

xxx d.gr.

Item Boudijn, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Hanne Mont, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Lem die den steen garwede³⁵ ende te maelne brochte,

ij sc.gr.

Item ij lassche an die roeden, j richout, steenhout ende om latten,

iiij sc. vj d.gr.

Item thout ter mole te draghene,

x d.gr.

Item was tgrote yser al nieuwe vermaect ende woech

boven den ouden yser c pont dat coste

xiiij sc.gr.

Item j neuen ryne ³⁶ weghende l pont, tpont iiij ster., facit	v sc. iij d.gr. ij ster.
Item die cleynspille te verhalsene, te legghene, te verstaelne ende j te waerne,	niewe panne een jaer xxxj d.gr.
Item tyser ter smitten te draghene ende weder ter mole,	iiij d.gr.
Item xx voete bande an die roeden,	xx d.gr.
Item viij ^o laschysers,	xviij d.gr. ij ster.
Item ix ^c heecysers,	xij d.gr.
Item xxv grote spikers an den steegher ghebesich,	vij d.gr. j ster.
Item iiij nieuwe bille den steen mede te garwene,	xviij d.gr.
Item te scerpene,	iiij d.gr.
Item j bus,	iiij d.gr.
Item j band anden bus,	vij d.gr.
Item stille staen, xvj daghe,	xv sc. iij d.gr. ij miten.

v Summa iij lb. viij sc. vj d.gr. xvij miten, den groten voer xij d.tor., facit
xlj lb. ij sc. ix d.tor.

Item an die mole op Strienne in die weke voer senter Niclaus dach ³⁷ , meester Lauwe die tghestelle wende, heecte ende j nieuwe bus in dede, iij daghe,	xv d.gr.
Item Bouden iij daghe,	xv d.gr.
Item j bus,	iiij d.gr.
Item om latten,	xj d.gr.

Item die latten ter mole te voerne,	iiij d.gr.
Item die cleynspille te verhalsene ende te verstaelne,	ij sc.gr.
Item xx voete bande an die roeden,	xx d.gr.
Item iiij ^o laschysers,	ix d.gr.
Item v ^c heecysers,	v d.gr.
Item band om den bus,	vj d.gr.
Item de spille ter smitten te [fo. 11v]	
te draghene ende weder ter mole,	iiij d.gr.
Item stille staen, iij daghe, facit	xvj d.gr. xx miten

vj Summa x sc. x d.gr. xx miten, den groten voer xij d.tor. facit vj lb. x sc. x d.tor.

Item an die mole op Nieuwee in die weke daer alre crucen dach ³⁸ in cam, meester Lauwe die tghestelle ende die heke versochte, die roeden band ende elwaer besich was, iij daghe,	xv d.gr.
Item Boudijn, iij daghe,	xv. d.gr.
Item om latten,	xij d.gr.
Item j bus,	iiij d.gr.
Item xx voete bande an die roeden,	xx d.gr.
Item j band om den bus,	vij d.gr.
Item ij ^c tvivoudich laschysers,	vij d.gr.
Item vj ^c heecysers,	vij d.gr.

Item die cleynspille te verhalsene ende te verstaelne,	xx d.gr.
Item iij yserijn slotete op iij molen,	iij sc.gr.
Item stille staen, ij daghe, facit x d.gr. ij ster.	
vij Summa xij sc. x d.gr. ij ster., den groten voer xij d.tor. facit	vij lb. xiiij sc. viij d.tor.

Item uutghegheven an mijns joncheren huus ter Tolne in die weke daer onser Vrouwen dach in cam na den oeght³⁹, meester Lauwe, die wrochte an mijns joncheren stille ende die grote brigghede stoppede, v daghe,

	xxv d.gr.
Item Boudijn, v daghe,	xxv d.gr.
Item ij paer ghehanghe an die dore,	iij d.gr.
Item in die weke des tsg hellen crucendach ⁴⁰ in cam, meester Lauwe, die den steegher an tpoordhuus vermaecte ende die stille boven op die love ⁴¹ , v daghe,	xxv d.gr.
Item om hout daer ghebesicht,	xij d.gr.
Item j sloot an die loeve ende j slot an die pannentere ⁴² ,	xij d.gr.
Item iij ^c tvivoudich laschysers,	xxj d.gr. j ster.
Item ij ^c laschysers,	v d.gr. j ster.
Item ij ^c bordspiker,	ij d.gr. ij ster.

Item in die weke voer halfvastene ⁴³ , Boudijn, die die boorde hyeu daermen tvalkenhuus mede maecte, vj daghe,	xxx d.gr.
Item meester Lauwe die daer boven wrochte elcsins daert te doenne was, v daghe,	xxv d.gr.

Item in die weke daer an, meester Lauwe, die tvalkenhuus alomme vermaekede, vj daghe,	xxx d.gr.
Item Boudijn, vj daghe,	xxx d.gr.

Item costen j balke te zaghe daer die venstre op lopen ende xxv boord,	xvj d.gr.
--	-----------

Item coste toudevaers nest vander pipen te doene ende j ander op die loove te makene	xij d.gr.
--	-----------

Item om hout daerment of maecte	ix d.gr.
---------------------------------	----------

Item an tvalkenhuus waren ghebesicht, xvj ^c laschysers, thondert viij ster., facit	iij sc. vj d.gr. ij ster.
---	---------------------------

Item in die weke na Paesschen ⁴⁴ , meester Lauwe, die den tuun achter Willems huus maecte ende den ganc die dore thuus gaet boven decte, ij daghe,	x d.gr.
---	---------

Item Boudijn, ij daghe,	x d.gr.
-------------------------	---------

Item Hughe, ij daghe,	x d.gr.
-----------------------	---------

Item poste ende reghelhout,	ij sc.gr.
-----------------------------	-----------

Item vij ^c laschysers,	xviiij d.gr. ij ster.
-----------------------------------	-----------------------

vij Summa xxxiij sc. ij d.gr. ij ster., den groten voer xij d.tor., facit	xix lb. xviiij sc. viij d.tor.
---	--------------------------------

Item uutghegheven an die zale te verdecken, in die weke voer Sinxen ⁴⁵ , j boord houwer van Zerixee, die ij ^c boord hieu, thondert xxx d.gr. facit	v sc.gr.
--	----------

Item j ander van Dordrecht diere hieu x ^c , thondert xxx d.gr., facit	xxv sc.gr.
--	------------

Item Boudijn diere hyeu ij ^c , thondert xxx d.gr., facit	v sc.gr.
---	----------

Item den groevers om handscoen,	vj d.gr.
---------------------------------	----------

ix Summa xxxv sc. vj d.gr., den groten voer xij d.tor., facit xxj lb. vj sc.

[fo.12]

Item uutghegheven an den zale doemen bestont mit boorden te deckene in die weke na Sinxen, meester Lauwe, iij daghe,

xv d.gr.,

Arnd, iij daghe,

ix d.gr.

Item in die weke na sente Bonefaes dach⁴⁶, meester Lauwe, v daghe,

xxv d.gr.

Item Boudijn iij daghe,

xx d.gr.

Item Hughe, iij daghe,

xx d.gr.

Item Arnd, iij daghe,

x d.gr.

Item in die weke voer sente Jans dach⁴⁷, meester Lauwe, ij daghe,

x d.gr.

Item Boudijn, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Hughe, vj daghe,

xxx d.gr.

Item Arnd, vj daghe,

xviiij d.gr.

Item om handscoen,

viiij d.gr.

Item in die weke na sente Jans dach, meester Lauwe, v daghe,

xxv d.gr.

Item Boudijn, iij daghe,

xv d.gr.

Item Hughe, iij daghe,

xv d.gr.

Item Arnd, v daghe,

xv d.gr.

Item in die weke na sente Peter ende sente Pauwels dach⁴⁸,

meester Lauwe, v daghe,

xxv d.gr.

Item Boudijn ij daghe,

x d.gr.

Item Hughe, v daghe,

xxv d.gr.

Item Arnd, v daghe,

xv d.gr.

Item in die weke daer an, meester Lauwe, ij daghe,

x d.gr.

Item Boudijn, ij daghe,

x d.gr.

Item j dele te saghene ende v boorden,

vj d.gr.

Item om bande die xxx pont weggen,

xxx d.gr.

Item xij^m laschysers, tdusent ij sc.gr. facit

xxiiij sc.gr.

Item j balke daermen of maecte een gote tusschen den zale ende die ridder camer

v sc.gr.

Item j dele daermen taflen of maken zal,

xxviiij d.gr.

Item costen die dele ende die balke te snidene,

xij d.gr.

Item om oplanghen,

ij sc.gr.

Item x^c boord thondert xj sc. iij d.gr. facit

v lb. xiiij sc.

Item costense te hove te draghene

xx d.gr.

x Summa ix lb. ij sc. ij d.gr., den groten voer xij d.tor. facit c ix lb. vj sc.tor.

Item uutghegheven an den zale doemen mit scaelyen⁴⁹ bescont te dekene waren daer ghecocht xxxvj sparre ladren⁵⁰ of te makene ende mede tstelne, tstic ij

d.gr. facit

vj sc.gr.

Item te hove te draghene,

iiij d.gr.

Item vj sparren tsaghene te leedren,

vij d.gr.

Item om bast ⁵¹ mede tstelne ende te woelne,	xij d.gr.
Item iiiij manden,	iiiij d.gr.
Item den deckers om handscoen,	xvj d.gr.
Item meester Willem die die scaelyen help copen,	xij d.gr.
Item xxj ^m scaelyen, elc durent v sc. vij d.gr. facit	v lb. xvij sc. iij d.gr.
Item te veerscatte van Dordrecht ter Tolne,	xij sc. ix d.gr.
Item in tscip te doenne,	xxx d.gr.
Item te hove te draghene,	vj sc. iij d.gr.
Item meester Lauwe diere omme uut was te copene viij daghe,	iiij sc. iiiij d.gr.
Item x ^c xxv pond loots mit allen coste te Berghen ⁵² te halen,	xlv sc. vij d.gr.
Item x veertel calx,	xxj d.gr.
Item xv pont toens daermen mede saudeerde, tpond v ster., facit	xxvj d.gr.
Item es tdec vanden zale ende van mijns joncheren camer breed xl roeden, die roede coste tondeckene ende weder te deckene, xxix d.gr. facit	iiiij lb. xvij sc. viij d.gr.
Item die gote tusschen den zale en die ridder camer te verleeghe, te sauderne ende die ridder camer te stoppene,	viij sc.gr.
Item coste tdec vanden zale te metene,	xij d.gr.
Item ij ^m teghelen daermen den zale binnen alomme ende die ridder camer mede oesde,	iiiij sc.gr.
Item xij veertele calx te Berghen gehaelt,	xxv d.gr.
Item Kolre ende zyn knecht die dat maecten elc iij daghe elc vj d.gr. tsdaghes, facit	iiij sc.gr.
Item tsand ende steenne te hove te mennene,	viij d.gr.
xj Summa xv lb. xvij sc. vj d.gr., den groten voer xij d.tor. facit	cxc lb. x sc.tor.
[fo.12v]	
Item uutghegheven an tscure, tvalkenhuus ende tpoordhuus te deckene, in die weke voer sente Symoen et Juden dach ⁵³ , Hanne Prauwan, vj daghe, vj d.gr. tsdaghes facit	iiij sc.gr.
Item j knecht die hem diende vj daghe,	xij d.gr.
Item indie weke daeran Han Prauwan iiiij daghe,	ij sc.gr.
Item j knecht die hem iiiij daghe diende,	viij d.gr.
Item ij wintghevele op tscure ende ij op tfalkenhuus,	xij d.gr.
Item om yser,	xviiij d.gr.
Item om latten ende hout ter zelve tyt,	iiij sc. ij d.gr.
Item x ^c scove gloys ⁵⁴ die daer op ghebesicht waren,	xj d.gr.
Item om roeden, teenen ende bast	xxvj d.gr.
xij Summa xxv sc. vj d.gr., den groten voer xij d.tor., facit	xv lb. vj sc.tor.
Item reket Aloud uutghegheven om hout Tordrecht bi meester Lauwe, in die weke voer meye. Inden eersten j standert ter mole te Calfsterte,	xxviij d.gr.
Item ij cruushoute,	viij sc. vj d.gr.
Item om ofsaten ⁵⁵ ende hout t'eene zetele ⁵⁵ ,	xliij sc.gr.

Item j steenbalke ⁵⁶ ,	vj sc. gr.
Item j windebalke,	iiij sc. gr.
Item iij wielhoute,	xlx sc. gr.
Item twielhout te zaghene,	vij sc. vj d. gr.
Item vj stijl van balken tstic xlij d. gr. facit	xxj sc. gr.
Item xvj stansoene ⁵⁷ tstic xxviiij d. gr. facit	xxxvij sc. iiij d. gr.
Item xxiiij dortich voete sparre tpayment van stilen ⁵⁸ tstic xviiij d. gr. facit	xxxvj sc. gr.
Item x spanhoute,	iiij sc. gr.
Item j hout teennen sterte,	vij sc. gr.,
[Item] j balke,	v sc. gr.
Item iiij molen steenne,	viiij lb. vij sc. gr.
Item coste thout ende de molensteene te scepene	xv sc. vj d. gr.
Item te veerscatte ⁵⁹ te ij vaerden,	xxvj sc. vj d. gr.
Item coste thout ende die steene ter Tolne op tland te doene,	iiij sc. gr.
Item meester Lauwe ende Boudijns cost die om thout uut waren,	ix sc. gr.
Item coste j houtwaghen te Berghen te makene,	xiiij sc. ij d. gr.
Item coste die waghen met ysere te beslane c xij pont weghens tpont j d. gr., facit	ix sc. iiij d. gr.
Item iij ^c boord,	xxxiiij sc. ix d. gr.
Item coste thout vander Tolne te Kalfsterte te mennene onder tmolenwerf,	xvj sc. gr.
Item coste die standert aldaer te voerne met viiiij paerden,	iiij sc. gr.
Item coste thout ende die standert op den waghen te doene,	x sc. gr.
Item j hout daermen j porsse of maecte,	xxx d. gr.
Item x ghestellen ghecocht tAndwerpen met allen coste ter Tolne te bringhene,	xlj sc. gr.
xiiij Summa xxx lb. vj sc. jd. gr., den groten voer xij d. tor. facit	iiij ^o lxiiij lb. xiiij sc. tor.
Item cost ghedaen an mijns joncheren land ter Tolne, lxij m., xij d. gr. vander mete ter kerken ende elwaer daers te doene was, facit	iiij lb. ij d. gr.
Item inden polre achter tDalem, vij m., xij d. gr. vanden mete, facit	vij sc. gr.
Item x m. die minen jonchere an comen zijn over scout, ij sc. gr. vanden mete, facit	xx sc. gr.
Item in Strienne c xij m. j quartier, j mite van der mete te waterghelde, facit	iiij d. gr. xvij miten.
Item in Portvliet c lxiiij½ m., xxvj miten vanden mete minen here den grave ende die in zijn stede waren te voerne in Zeeland, in Holland, waer si wilden ende van alrehande anderen oncoste, facit	xiiij sc. ix d. gr. iiij miten.
Item boden ghesend te vele steden om scepenen tot mijns joncheren behoef als men pande soude,	xij d. gr.
Item Alaert die Crayere den aende molen, veren, bakenghelt, visscherien ende al ander goed,	vj gr.
Item om fronsijn ende pampier,	v sc. gr.

Item diemen alle jare of cort van den hoflande,	vij sc.gr.
Item die myn jonchere der kerken gaf	xx sc.gr.
Item ij½ last torve te hove op ghedaen [fo.13]	
elc last vij sc.gr. facit	xxvij sc.gr.
Item die man die metten landmeter gaet als men den tiende met die hem die hoeke wijst,	xxxij d.gr.
Item costen die torve tontfanghene ende te hove te draghene,	xxxj½ d.gr.
xiiij Summa vij lb. xj sc. xj d.gr. j ster., den groten voer xij d.tor. facit	
	c ij lb. ij sc. iiij d.tor.
Item Lauwen, j paer cleeder,	vj lb.tor.
Item heer Symoene, j paer cleeder,	vij lb.tor.
Item meester Lauwen, j paer cleeder,	vj lb.tor.
xv. Summa xix lb.tor.	
III Summa van allen oncoste ende uitgheven ter Tolne ende te Poortvliet binnen den jare lvij° vorseit loept ix° lvij lb. xix sc. j d.tor.	
Dit es dat Aloud Jans sone reket uitghegheven in Dreyscier binnen den jare lvij° vorseit.	
Inden eersten an die mole.	
In die weke voer sente Andries dach ⁶⁰ , Hanne Roele, die heecte, tghestelle wende ende j bus in dede, ij½ dach,	xij½ d.gr.
Item om heecysers,	vj d.gr.,
Item j yser met band an die roede,	ij d.gr.
Item ij boorde,	ij d.gr. ij ster.
Item j reghelhout,	v ster.
Item om latten,	vj d.gr.
Item j bus,	ij d.gr.
Item j band an den bus,	vj d.gr.
Item stille staen, ij½ dach,	xxvij d.gr. xxj miten,
Item in die weke na sente Pieters dach inghaende oeght ⁶¹ , meester Lauwe die heecte, den steegher vermaecte ende die roeden verband, iiij daghe,	xx d.gr.
Item om boorde, om latten ende om trappen,	xxx d.gr.
Item die spille te verhalsene te verstaerne ende j jaer te waerne,	xvij d.gr.
Item ij bande an die roeden, elc vj voete lanc,	xij d.gr.
Item l twivoudich laschysers,	ij d.gr. ij ster.
Item c laschysers	ij d. gr. ij ster.
Item iiij° heecysers,	v d.gr. j ster.
Item j steen onder den hals vanden asse gheleit,	vj d.gr.
Item coste camme vander Tolne in Dreyscier te voerne,	vj d.gr.
Item ij daghe stille staens,	ij sc.gr. xij miten.
Item den tiende in Dreyscier te metene,	xv sc.gr.
Item die hoode vander havenen te makene ende j jaer te waerne,	xxj sc.gr.

j Summa liij sc. iij d.gr. xxj miten, den groten voer xij d.tor., facit
xxxj lb. xix sc. x d.tor. j mite
Item Kempen Heynrix sone, j paer cleedre, vj lb.tor.
Item Gillis Heynrix sone die die renten daer ontfanct, j paer cleedre, vj lb.tor.

Summa xij lb.tor.

V Summa van allen oncoste ende uitgheven in Dreyscier binnen den jare
lvij^o vorseit loept xliij lb. xix sc. x d.tor. j mite

Dit es dat Aloud Jans sone reket uitghegheven in Zootbevelant binnen den jare lvij^o
vorseit.

In den eersten an die zootmole ter Goes, in die weke na sente Jans dach⁶²,

j hout ghecocht daermen die roede mede lasschede,	xij d.gr.
Item van iij boorden,	vj d.gr.
Item van banden ende spikinghen,	vj d.gr.
Item Hanne Witte, j dach	vj d.gr.
Item Rokeloes, j dach,	vj d.gr.
Item in die weke daer sente Marien Maghdalenen [fo. 13v]	
dach ⁶³ in cam, meester Lauwe, die den asse verbant, die heke versochte ende j nieuwe yser dede maken, iij daghe, v d.gr. tsdaghes, facit	xv d.gr.
Item Heynnen iij daghe,	xvj d.gr.
Item om loopstaken, kecghen ende latten,	vj d.gr.
Item tgrote yser te vermakene, te vercleewene beneden ende boven ende tcleenysen te legghene te verhalsene ende te verstaelne,	vij sc. x d.gr.
Item te draghene ter smitten ende weder ter mole,	ij d.gr.
Item j neuen rijn boven den ouden weghende xlvijij pont, coste	v sc.gr.
Item xvj voete bande, den voet j d.gr., facit	xvj d.gr.
Item j yserijn band ghedreven om den pin vanden asse,	v d.gr.
Item j ghehanc daer die loepstaken an zyn,	vj d.gr.
Item l twivoudich laschysers,	ij d.gr. ij ster.
Item l laschysers,	iiij ster.
Item iij ^o heecysers,	v d.gr.

Item an die noortmole, in die weke daer sente Magreten dach⁶⁴ in cam, meester Lauwe,
die van der Tolne brochte ij zeilroeden, costen te veerscatte, xix d.gr.

Item dede meester Lauwe deenne zeilroede in die mole vorseit ende wrochte v daghe,	xxv d.gr.
Item Heynne, v daghe, xvj ster. tsdaghes, facit	xxvj d.gr. ij ster.
Item Poppe Willems sone, ij daghe, xvj ster. tsdaghes, facit	x d.gr. ij ster.
Item j lasch an die roede,	xxj d.gr.
Item om boorde daemen latten of maecte,	iiij sc. iij d.gr.
Item xiiij voete windebande andie roeden,	xiiij d.gr.
Item lxxv twivoudich laschysers,	iiij d.gr.

Item iiij ^{1/2} ° heecysers thondert v ster., facit	vij d.gr.
Item doude roede uut te doenne,	vj d.gr.
Item xj daghe stille staens, facit	xxij sc.gr. ij miten,
Item die spille te verhalsene,	xij d.gr.
Item j nieuwen steenreep,	iiij sc.gr.

Item an die halle in die weke na onser Vrouwen dach lechtmisse ⁶⁵ , meester Jan die die halle stoppede, ij daghe mit j knecht, viij d.gr. tsdaghes, facit	xvj d.gr.
Item iiij veertele calx,	vij d.gr.
Item viij ^o leyen	xxvij d.gr.
Item te halfvastene ⁶⁶ waren grote gate in die halle ghewayt, meester Jan, ij ^{1/2} dach mit j knecht,	xx d.gr.
Item om calc,	xx d.gr.
Item xv ^o leyen,	iiij sc.gr.
Item om spikinghe,	iiij ster.
Item l paer ghehanghe an die halle, xij pont weghens,	xij d.gr.
Item ij slote,	vij d.gr.
Item j plancke an den steegher,	vj d.gr.
Item ij plancken stalle of ghemaect op die halle,	xvj d.gr.
Item Rokeloes j dach tymmerende,	v d.gr.
Item om hout ten stallen,	vij d.gr.
Item om yser	vj d.gr.
Item uutghegheven van myns joncheren lande doemen die sluus vermaecte	ij sc.gr.
Item den tiende mit spane ⁶⁷ te metene,	xij d.gr.

Summa iiij lb. vj sc. ij d.gr. vj miten, den groten voer xij d.tor. facit
lj lb. xiiij sc. iij d.tor.

VI Summa van allen oncoste ende uutgheven in Z uutbevelant binnen den
jare lvij^o vorseit loept lj lb. xiiij sc. iij d.tor.

Dit es dat Aloud Jans sone reket uutghegheven in Borselen binnen den
jare lvij^o vorseit.

In den eersten in die weke voer Marien Magdalenen dach ⁶⁸ , meester Clais die tsciveloep van Monster mole wende ende den steegher maecte, ij daghe,	x d.gr.
Item van j boorde,	ij d.gr.
Item j hout te ⁶⁹ trappen	v d.gr.
Item l wrakelinghe ⁷⁰ in den vangh ende in die trappen ghesleghen	iiij ^{1/2} d.gr.
Item om latten,	vij d.gr.
Item die spille te verstaelne,	vij d.gr.
[fo. 14]	
Item c heecysers,	ij d.gr. ij ster.
Item j dach stille staens,	xvij d.gr.
Item in die weke voer Bamisse ⁷¹ l spikers in die porse,	iiij d.gr.
Item j hangh an die dore,	ij d.gr.

Item c heecysers,	iiij d.gr.
Item j bus,	ij d.gr.
Item j band anden bus,	vj d.gr.
Item meester Clais, j dach,	v d.gr.
Item ij hanghe an die loepstaken ende spikers an den steegher	x ¹ / ₂ d.gr.
Item ij hoepe an die porse,	ij d.gr.
Item ij crammen,	viiij d.gr.
Item om latten,	vj d.gr.
Item oncost an myns joncheren land in Borselen.	
In den eersten te Monstre, xcviij ¹ / ₂ m., iij miten vanden mete te waterincghelde, facit	xij d.gr. iij miten.
Item in Coudorpe, xxiiij m., xij miten vanden mete te waterincghelde metten sluus ghelde, facit	xij d.gr.
Item in Coudorpe, c vj m., iij miten vanden mete te waterincghelde, facit	xiiij d.gr. vj miten.
Item t'Oostkerken, xx m., ij miten van den mete, facit	v ster.
Item in Ossen vate, xxxvj m., iij miten vanden mete, facit	vj d.gr.
Item den tiende in Borselen te metene,	viiij sc.gr.
Summa xx sc. vij d.gr. xviiij miten, den groten voer xij d.tor., facit	xij lb. vij sc. ix d.tor.
Item Ectore Baeliu te Monstre, j paer cleedre,	vj lb.tor.
Item meester Heynric Poteloet, j paer cleedre,	vj lb.tor.
Summa	xij lb.tor.
VII Summa van allen oncoste ende uitgheven in Borselen binnen den jare lvij ^o vorseit loept xxiiij lb. vij sc. ix d.tor.	
Dit es dat Aloud Jans sone reket uitghegheven in Walgheren binnen den jare lvij ^o vorseit.	
Inden eersten an die mole tserAllaerdskerke, in die weke daer sente Willeboerds dach ⁷² in cam, Heynric tsPapensone ter Gapinchen, ij daghe die die heecke versochte, den asse verplacte ende den staerd vermaecte,	x d.gr.
Item ij yserine bande an den asse,	viiij d.gr.
Item om luucyser ⁷³ ende laschyser	vj d.gr.
Item iij tienvoethoute,	vij d.gr.
Item om latten,	vj d.gr.
Item in die weke voer sente Marchus dach ⁷⁴ , Pieter die tymmerman van Grijskerke j dach, die tsciveloep wende.	vij d.gr.,
Item j tienvoethout,	v ster.
Item iij camme,	x ster.
Item die camme ter mole te voerne,	j ster.
Item stille staen, ij daghe, facit	viiij d.gr. ij ster.

Item oncost an mijns joncheren land in Walgheren. In Heynric Manden ambocht,
vijf m. lx r., xiiij $\frac{1}{2}$ ster. van den mete te cogghen ghelde ende te taerdsen⁷⁵, facit
xvj d.gr. x miten.
Item vanden zelven lande, ij ster. vanden mete te wateringhelde, facit
v d.gr. xj miten.
Summa vj sc. vij d.gr. xxj miten, den groten voer xij d.tor. facit iij lb. xix sc. x d.tor. j mite
Item Pieter Pieters sone, j paer cleedre, vj lb.tor.
VIII Summa van allen oncoste ende uitgheven in Walgheren binnen den
jare lvij^o vorseit, loept ix lb. xix sc. x d.tor. j mite

[fo. 14v]

Dit es dat Aloud Jans sone reket uitghegheven in Noorbevelant binnen den jare
lvij^o vorseit.
Inden eersten int noortambocht van [doorgehaald: Emelisse] Wissenkerke xl m. c r., ij ster.
vanden mete, ter sluus ende te wateringhelde, facit xxvj d.gr. xxj miten.
Item van den zelven lande xvij miten vanden mete te dammen, facit
xxx d.gr. vj miten.
Item in Campen, xxij m., xij miten vanden mete ter sluus, ter loden
facit xj d.gr.
Item vanden zelven lande, vj miten vanden mete te heulen, facit v $\frac{1}{2}$ d.gr.
Item vanden zelven, x miten vanden mete, te dammen, facit ix d.gr. iij miten.
Item vanden [enkele woorden doorgestreept] lande in den polre, van dammen
te makene, ij sc.gr.
Summa viij sc. x d.gr. xix miten, den groten voer xij d.tor. facit v lb. vj sc. ix d.tor. j mite
Item Jan Willems sone een paer cleedre, vl lb.tor.

IX Summa van allen oncoste ende uitgheven in Noortbevelant binnen den
jare lvij^o vorseit, loept xj lb. vj sc. ix d.tor. j mite

Item reket Aloud uitghegheven an ij $\frac{1}{2}$ spaden lands, die minen jonchere an
zyn ghecomen over dyc ghelt int Nieweland boosten Duveland, daer
d'eenne spade of was joncvrouwe Ysebeelen⁷⁶ ende dander j $\frac{1}{2}$ spaden Vaet-
scilst, ende elke spade ghecost heft lij sc.gr., facit v lb. x sc.gr., den groten voer
xij d.tor., valent lxxvij lb.tor.
Item des rentemeesters wedden van sente Jans misse midden zomer int
jaer lvij^o tot sente Jans misse midden zomer toe int jaer lvij^o. c lb.tor.

X Summa c lxxvij lb.tor.

Summa summarum van allen uitgheven dat Aloud Jans sone reket uitghegheven
binnen den jare lvij^o vorseit, ende die partien hier voren openbare[lick]

loept xij^m viij^c xiiij lb. viij sc. ij d.tor.

[de volgende vier regels zijn doorgestreept:

Ende die Summa vanden ontfanghe binnen den jare vorseit loept xv^m ij^c xxxiiij lb. v sc. xj d.tor. j mite. Aldus deenne somme jeghens dander gheeffent blyft Aloud minen jonchere sculdich bi deser rekeninghen ij^m iiij^c xviiij lb. xix sc. ix d.tor. j mite.]

[fo. 15]

Ende die Summa vanden ontfanghe binnen den jare vorseit loept xv^m ij^c lxix lb. ij sc. iij d.tor. ij miten.

Aldus deenne somme jeghens dander gheeffent blyft Aloud minen joncheer sculdich bi deser rekeninghe ij^m iiij^c liiij lb. xiiij sc. j d.tor. ij miten
Item reket Aloud noch utghegheven bij eennen brieve van quitanchie die ghegheven was na dat dese rekeninghe ghesloten was, xvij daghe in november, daer heer Ghisebrecht Stomme myns joncheren capellaen of gherekent heft iiij^c lxxx lb.tor.

Item noch bi eene andren brieve daer die zelve heer Ghisebrecht noch of rekenen zal. Ende ghegheven was xxx daghe in december int jaer lviiij^o, viij^c xl lb.tor.

Summa van desen ij brieven, xiiij^c xx lb.tor.

Aldus blyft Aloud noch sculdich xj^c xxxiiij lb. xiiij sc. j d.tor. ij miten.
Item blyft hi noch sculdich vanden afterstalle vanden jare lvj^o, c lxiiij lb. viij sc. iij d.tor.

Dit coemd in ee[n]re sommen dat Aloud sculdich blyft bi deser rekeninghe, xij^c xcviij lb. ij sc. v d.tor. ij miten.

Hier jeghens coemd hem te baten al tafterstal vanden renten vander rekeninghen voerscreven.

Item comen mine jonchere voer die hande vander bede die die vander Tolne minen joncheer ghaven, die Melis den rentemeester bewisen zal c xxiiij lb. iij sc.tor.

Item vander zelve bede ter Goes die Aloud zelve ontfanghe zal lxiiij lb.gr.vlaemsche.

[fo. 15v]

Gherekent ter Tolne des Dinxendaghes na sente Mathys dach xxvj daghe in februario int jaer lviiij^o na den Hove van Holland [= 1359] voer minen joncheer zelve den heer van Barbenchon, heer Ghisebrecht, heren Aelbrecht Diederie van der Goude, Jan van Buren, Melis van Valkenberghe ende andre⁷⁷.

Dit syn die dorpen die mynen jonchere sine bede niet ghegheven en hebben in Zeelant Zuytbevelant: Cloetinghen, tsheren Heinrics kinderen, den Broec, Steelvliet, Ouderdinghen,

Hincklennoerde;

Noertbevelant: Caetse, Emelisse, Wissenkerke, Campen, Gheerolfs dijc

In Walcheren: Welsinghen, tsheren Alaerts kerke, Gapinghen, Popkynborch.

Ende tis te wetene dat myn joncheer bi den heer van Barbenchon ende anders, den-
ghenen die over dese rekeninghe waren ende voerscreven zyn na dat dese re-

keninghen ghedaen ende ghesloten was, Aloude van gracien gaf ende te

goede dede tote sinen onghevalle van synre scatinghen te helpen

ende voer onghewoenden dienst die hi int jaer van deser reke-

ninghe ghedaen heft alse vander bede te innene ende anders die

men hem corten sal vanden afterstalle dat hi sculdich bleef bi deser

rekeninghen ende hier voer screven staet, c lb. tornoois. Soe blijft

hi noch sculdich vanden vorseide afterstalle, xj^o xcviij lb. ij sc. v d. tor. ij miten

NOTEN bij de tekst van de rekening.

1. zie p.35, fo.15vo: aldaar afgehoord door jonker Jan van Blois en zijn raadslieden.
2. St.Jan midden zomer: 24 juni 1357-1358.
3. zie vorige rekening p.34, fo.11vo, noot 67: 24 maart 1357.
4. reches: eigenlijk slotprotocol, maar bedoeld wordt het nadelig saldo van de vorige rekening.
5. Melis: Melis van Valkenberge, baljuw van Tholen en Schakerlo.
6. Bamisse: feestdag van St.Bavo: 1 oktober 1357.
7. St.Andriesavond: 29 november 1357.
8. St.Pieter en Paulusdag: 29 juni 1358.
9. oogstmaand: augustus, dus hier 20 augustus 1358.
10. Vrouwenavond in september: 7 september 1358.
11. Anders dages in October: 2 oktober 1357 of 1358.
12. Janne Godevaerdss van Duivenee komt voor in de grafelijkheidsrekeningen van Holland, Zeeland en Henegouwen, bewerkt door Dr.H.C.Hamaker en Dr.H.J.Smit; V, 271 en VII, 486.
13. Jan en Willem Vaetscilt komen voor in het leenmannenregister van Blois, inv.nr.3 fo. 2ro.: item Willem Vaetscilt van den uytslaghe die Jan Vaetscilt was boesten Duveland ende van j lb.t(ornooi's).
14. Hendrik Buffel: het betreft de kleinzoon van Hendrik Buffel die de leengoederen verkregen had en de zoon van Hendrik Buffel die deze goederen wegens het partijkiezen voor de Vlaamse graaf in opstand tegen zijn leenheer, de graaf van Holland en Zeeland, verbeurd had en waarvan hiervoren sprake is als van "t goed dat Heynric Buffels was"
15. Afternake = Echternach.
16. St.Paulus te Utrecht.
17. mijn vrouwe van Byaumont: Margaretha van Nesle, gravin van Soissons, echtgenote van Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, gestorven te Beaumont in oktober 1350, begraven te Valenciennes; jaargetijden: kosten van haar jaarlijkse memorie-mis.
18. "novus est" betekent vermoedelijk dat het in deze rubriek om een nieuwe uitgavenpost gaat: deze komt in de vorige rekening nog niet voor.
19. de week na Beloken Pasen: na 16 april 1357 of na 8 april 1358.
20. mijn vrouwe van Holland: bedoeld wordt hiermede Machteld van Lancaster, echtgenote van de inmiddels krankzinnig geworden graaf Willem V van Holland en Zeeland; Johanna van Brabant, weduwe van graaf Willem IV was inmiddels hertogin van Brabant geworden; Margaretha van Brieg, in 1353 met Albrecht van Beieren gehuwd, zal nog niet zo genoemd zijn omdat hertog Albrecht als ruwaard regeerde en pas in 1389 zijn broeder als graaf opvolgde.
21. Langhersijs: vermoedelijk verbastering van Landrechies in Henegouwen.
22. week na St. Jansdag te middenzomer: na 24 juni 1357.
23. Vrouwendag te half oogste: de dag van Maria Hemelvaart: 15 augustus 1357.
24. heer Simon: Simon Simonsz. van der Maalstede, baljuw van Goes.

25. heer Florens: Floris Klaasz. van Borselen, heer van St.Maartensdijk, zegelbewaarder van graaf Willem V en zich verzettende tegen het ruwaardschap van hertog Albrecht van Beieren over Holland en Zeeland.
26. St.Jansdag midden zomer: geboortedag St.Johannes de Doper: 24 juni 1357.
27. St.Jansdag na den oogst: onthoofding St.Johannes de Doper: 29 augustus 1357.
28. Bamisse: mis van St.Bavo: 1 oktober 1357.
29. St.Mattheusdag: 21 september 1357.
30. St.Kathelinendag: St.Catharina: 25 november 1357.
31. St.Pietersdag in zille; ook wel geschreven: in zelle of in zulle; identiek aan St.Pietersdag “ad cathedram” (St.Pieter op den stoel): de dag van de intronisatie van Petrus: 22 februari 1358.
32. St.Magretendag: St.Margaretha: 13 juli 1357.
33. St.Mychielsdag: 29 september 1357.
34. St.Martijnsdag: 11 november 1357.
35. garwede: van het werkwoord gerwen: in orde brengen.
36. ryne: rijn: molenijzer: een uit een ring met vier punten bestaand ijzeren kruis.
37. St.Niclausdag: 6 december 1357.
38. “die weke daer alre crucendach in cam”: op de dag van de kruisiging van Christus is niet de benaming kruisdag toegepast maar “crucifixio domini”: die dag noemen wij Goede Vrijdag en de week Goede week; de dag van de kruisvinding 3 mei, of de dag van de kruisverheffing 14 september zullen ook niet bedoeld zijn, maar waarschijnlijk de kruisweek van 6 tot 12 mei 1358, in het bijzonder de drie dagen voorafgaand aan de hemelvaart van Christus de zg. kruisdagen waarvan dan de derde dag op kruiswoensdag direct voorafgaand aan de hemelvaart op 9 mei 1358 misschien het meest waarschijnlijke is.
39. “onser Vrouwen dach na den oeghst”: waarschijnlijk identiek aan “Onze Vrouwendag te uitgaande oogst” dat ook betrekking heeft op Maria Hemelvaart: 15 augustus 1357.
40. “tsghesellen crucendach”: de benaming van deze kruisdag laat zich moeilijk verklaren: het meest waarschijnlijke is dat “tsghesellen” een verkorting en verbastering van des heiligen kruisdag is: de datering zou gezien de vorige tijdsopgave in deze post op 15 augustus 1357 – n.39 – en de volgende opgave: de week voor halfvasten 4 tot 10 maart 1358 in het kader van de werkzaamheden van meester Lauwe kunnen duiden op de feestdag van de Kruisverheffing op 14 september 1357.
41. lo(e)ve: luifel, afdak of voorportaal.
42. pannentere: broodkamer of provisiekamer, vgl. fr. panetière.
43. “weke voer halfvastene”: 4 tot 10 maart 1358: halfvasten viel toen op 11 maart.
44. “die weke na Paesschen”: in 1358 viel Pasen op 1 april: dus 1-7 april 1358.
45. “Sinxen”: Pinksteren: 20 mei 1358.
46. St.Bonifaciusdag: 5 juni 1358.
47. St.Jansdag: 24 juni 1358.
48. St.Pieter en St.Paulusdag: 29 juni 1358.
49. “scalyen”: dakleien.
50. “ladren, leedren”: ladders; “tstelne”: te plaatsen.
51. bast: vermoedelijk hier uit boombast gevlochten touw.

52. Berghen: Bergen op Zoom.
53. St.Simon en Judendag: 28 oktober 1357 of 1358.
54. “gloys”, gleys: biesstroo dat men voor dakstroo bezigde.
55. “ofsaten ende hout t’ene zetele of zecele”: waarschijnlijker is hier misschien zetel dan sikkkel, aangezien hier van de strooien bekleding van de molen wel geen sprake geweest zal zijn, omdat het een standaardmolen betrof.
56. “steenbalke”: zwaar stuk hout dat waterpas op de nok van de molenstake ligt en de gehele romp van de molen draagt.
57. “stantsoene”: ondersteunen.
58. “tpayment van stilen”: de betaling van het maken van stijlen daarvan.
59. veerscatte: veerschat: vaarloon.
60. St.Andriesdag: 30 november 1357.
61. St.Pietersdag ingaande oogst: 1 augustus 1357.
62. St.Jansdag: 24 juni 1357.
63. St.Maria Magdalenendag: 22 juli 1357.
64. St.Magretendag: St.Margarethadag: 13 juli 1357.
65. Onzer Vrouwendag lichtmis: Maria Lichtmis: 2 februari 1358.
66. Halfvasten: 11 maart 1358.
67. spane: houten gereedschap om de korentiende te meten; misschien identiek aan korenmaat.
68. St.Maria Magdalenendag: 22 juli 1357.
69. “Item j hout te trappen”: item 1 hout voor trappen: “te” is eigenlijk tot ofwel ten behoeve van.
70. “Item l wrakelinghe”: Item 50 ijzeren haken.
71. Bamisse: 1 oktober 1357.
72. St.Willebrordusdag: 7 november 1357.
73. luucyzer: niet aangetroffen in het Middelnederlands Woordenboek, noch in de vorige rekeningen alwaar wel steeds uitgaven van heecijsen en laschysen in grote regelmaat te vinden zijn; dus vermoedelijk is ook hier sprake van heecysen en is luucyzer een mentale schrijffout geweest. MNW kent wel “lukenagel” een spijker gebezigt in een “luke” of schutting.
74. St.Marcusdag: 25 april 1358.
75. “taerden”: toortsen.
76. Jonkvrouw Ysebeelen: verm. identiek aan jonkvrouw Lijsbetten die aan Jan van Blois leenplichtig was voor 4 pond Tournoois in Steenmaat (Blois register van de leenmannen van Jan van Blois in Zeeland, inv.nr.3, fo.1vo.); Item Willem Vaetscilt van den uytslaghe die Jan Vaetscilt was b’oosten Duveland ende van 1 pond Tournoois (Blois, a.v. fo.2ro.)
77. de raadsliden van Jan van Blois die toen nog jonker, geen heer, was, waren: Jan heer van Barbenchon, Gijsbrecht Stomme, kapelaan en rentmeester-generaal van Jan van Blois, Albrecht van Meerten, priester, later kanunnik ten Dom te Utrecht maar nu in functie als klerk van de register of kanselier van Jan van Blois, Dirk van der Goude, ridder, Jan van Buren, knaap, die daarvoor klerk en secretaris van graaf Willem V was geweest, en Melis van Valkenberge, baljuw van Tholen en Schakerlo voor Jan van Blois.